

Pierre Teilhard de Chardin moderni minties pasaulio sensacija

Chicagos universitete sausio mėn. paskutinėmis dienomis mokslininkų — protestantų teologų suvažiavime, be kitų studijų, buvo entuziastingai iškelto Pierre Teilhard de Chardin filosofinės mintys. Kas gi buvo tas Prancūzijos jėzuitas ir kokios gi buvo jo filosofinės revoliucijos, kad jos nugalė kontinentų ir konfesinio uždaro ribas ir jomis taip plinta susidomėjimas mokslo pasaulyje? Šiame gera proga su tuo susipažinti, minint 10 m. sukaktį nuo Chardin mirties. Susidomėjimas juo nepaprastai auga. Mokslininkas Helmut de Terra, drauge su Chardinu dalyvavęs geologinėse ekspedicijose, parašė atsiminimus "Memories of Teilhard de Chardin", Claude Cuenot neseniai davė biografinę "Teilhard de Chardin", J. A. V. geologas J. Huxley aprašo bendrus tyrimus su Chardin Kinijoje, Afrikoje, Europoje ir JAV-se knygoje "In the Field with Teilhard de Chardin".

Didis buvo filosofinės minties milžinas Tomas Akvinietis. Tai šimtmečiais išliekantis mirties pasaulio švyturys, pasiekęs pačias aukštumas, bet jei sakytume, kad jis įkėpė į pačią krikščioniškojo mąstymo viršūnę ir jau toliau nebėra nei kur, nei kam eiti, pasiduotume kultūrinio poklėio stagnacinei rezignacijai, kapituluotume žmogaus minties pastangos kelyje; apsvaigę to genijaus laimėjimais, pasineštume į šimtmetinį minties letarginį miegą.

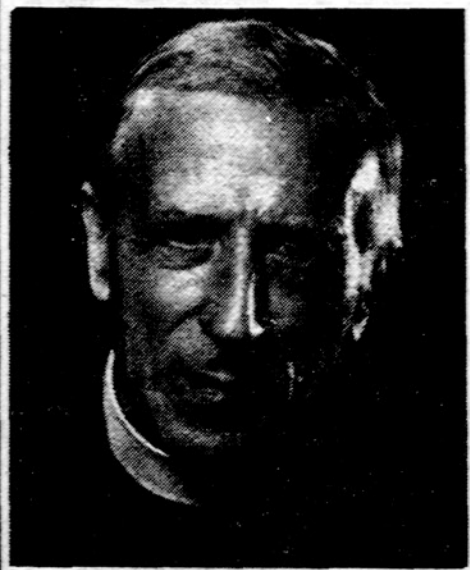
Optimistiškos filosofijos pranašas

Ačiū Dievui, taip nėra. Vienu iš to įrodymų yra plačiam mirties pasaulyje didelio susidomėjimo sukėlusio Pierre Teilhard de Chardin optimistiškoji filosofija. Jo knygų skaitymas, tai išgyvenimas to pasigėrėjimo, kokį jauti, sekdamas mūsų St. Šalkauskio ar mūsų kaimyno Vl. Solovjovo sklandžią kultūros ir dvasios kultūros sklaidą. Jei Šalkauskis ir Solovjovas žavi mus jų filosofijoje daugiau ar mažiau įsikūnijusia rytų ir vakarų filosofijos sinteze, tai Chardin — žavi sinteze tarp gamtamokslinio ir krikščioniškos. Chardin buvo geologas, paleontologas, evoliucijos evangelistas, bet ir nuostabus jėzuitas. Jo min

JUOZAS PRUNSKIS

ties pasaulis turtingas naujojo eksperimentinio mokslo patirtimi ir krikščioniškos minties gilumu, humanisto optimizmu ir scholastinio — jėzuitiško išlavinto mąstymo logišku.

Tiesa, bekrasčio optimizmo pagautas, jis pasiduoda pagundai reikšti viltis, kad ir mark-

Pierre Teilhard de Chardin

sizmas ras darną su krikščionybe, tačiau jis ir jo filosofija yra toli nuo grubaus marksistinio materializmo; anos jo viltys tėra padarinys jo atkaklaus sintezės ieškojimo ir gali būti aiškinamos kaip įrodymas jo pažiūrų platumo ir tolerantiškumo. Patiriamųjų mokslų, paleontologinių atradimų ir moderniojo gamtamokslinio laimėjimų sužavėtas, vietomis jis lyg žiūrėtų ir į dvasios pasaulį iš materialistinio (suprantant tai kaip filosofinę kryptį, ne kaip jo charakterio savybę) taško, tačiau labai ryšku, kad ta jo žaismingai įdomi filosofija savo vizijų viršūnėse veda į krikščioniškas šviesas.

Chardiną skaityti nelengva. Ne tik dėl to, kad jis eilinį skaitytąją yra toli pralenkęs dabarties gamtamokslinio platumo, ne tik dėl jo filosofinės sklaidos gilumo, bet ir todėl, kad jis, kaip minties pranašas, daug toliau pasiekia, negu vidutinio žmogaus sąvokų žodynas leidžia išsireikšti. Jam tenka žodžiams ieškoti naujų sąvokos atspalvių ir naujoms sąvokoms naujų žodžių. Tas jo filosofinė mintis daro sunkiau aptariamą bei išverčiamą, bet vis dėlto neseniai pasirodęs anglų kalba jo essays vertimas "The Future of Man" (Harper & Row, New York, 319 psl., \$5) mus įmanomai su jo straisniuose išreikšta filosofine pasaulėžiūra supažindina. (Ši knyga pasirodė spalio mėnesį ir jos jau parduota 25,000, o Chardin knygos "The Phenomenon of Man" jau parduota 110,000 egzempliorių.)

Sunkiai aptariamas, bet žavus

Persisunkimas Vakarų kultūra, geologinės ir paleontologinės studijos Oriente, rytiečių pasaulio pažinimas, gimtosios prancūzų kalbos elegancija ir išsireikšimų turtingumas, jo minties pasaulį daro intelekto lobį šaltiniu, lakų, sunkiai perteikiamą, bet labiau žavų jame įsijungti.

Pagrindinė Chardino mintis yra skelbimas, kad aukščiausias visatos evoliucijos žiedas — žmogus yra laiko nešamas ir tolimesnį aukštesnės evoliucijos tarpsnį, apsieisiantį aukštesne dvasios kultūra ir visą žmonių jungiantį į vieningo kultūrinio polėkio skruzdėlyną. Savo minėtoje knygoje jis sako: — Ką mes dabarties pasaulyje matome, tai ne vien tik žmonių dauginimasis, bet ir nuolatinis žmogaus kilimas. Taigi, žmogus nėra dar zoologinio subrendimo viršūnė. Psichologiškai dar jis netarė savo psichinio žodžio. Vienoj ar kitoj formoj gimsta kažkas ultra humaniško...

Stagnacija ar tolimesnė evoliucija

Dabartinę žmonių Chardin, pagal pasaulėžiūrą, dalina į du lagerius: vieni žiūri į horizontą ir, visu savo naujai atrastu tikėjimu į žmonių pažangą, šaukia: "Mes nestovime vietoje, judame", kiti — nekeisdami pozicijos, atkakliai stovėdami vietoje, tvirtina — "Niekas nesikeičia".

Tačiau Chardiną primena, kad tas, ką mes laikome žemės organizmų pastovumu, kaip tik gal yra tik labai lėtas jų keitimasis. Kas gali tvirtinti, kad kaip tik šiuo momentu nesiformuoja nauji gyvenimo kontūrai žemėje? Chardin drąsiai tvirtina: "Jeigu, ieškant tikslaus tikrovės vertinimo, reikėtų pasirinkti tarp pilno evoliucijos proceso ar tarp visiškos pasaulio stagnacijos, tarp tų dviejų kraštutinių absoliučių padėčių, mes nesvyruodami pasirinktume pirmąją prielaidą". Kitaip sakant, Chardin priima evoliucijos tiesą. Evoliucijos procesą jis laiko esant nuolatiniame vyksme, pasiekiant viršūnę sąmonės išryškėjimo pasaulyje ir einantį visuotinės

Lietuvių koplyčios Washingtono altoriaus ir jo aplinkos projektas. Altoriaus mensa ir šonai bus baltos marmuro. Ant laukų granito masyvo, spalvotų mozaikų fone stovės skulptoriaus V. Kašubos šilumos šv. Marijos statula. Viršuje nišos mozaikiniai įrašai lietuvių ir anglų kalba. Dail. A. Elskaus lubų mozaikoje bus regimi Aušros Vartų, Trakų, Zem. Kalvarijos ir Pažaislio šv. Marijos paveikslai.

bendros žmonių sąmonės išryškėjimo kryptimi. Žmonių kolektyvinė sąmonė Atskirų individų žmogiškasis pažangumas buvo atsiektas

prieš tūkstančius metų, bet dar lieka kita vystymosi kryptis — žmonių kolektyvinė sąmonė, visuotinis žmoniškėjimas, atsimena šitoks faktas. 1935 me-

(Nukelta į 2 pusl.)

Kertinė Paraštė

PRIMIRŠTAS KULTŪRINIS ŠVENTĖS AKCENTAS

Vasario šešioliktąją, minėdami mūsų tautos laisvės dieną ir tautos šimtmetinį valstybinį rašome ir kalbame daugiau tik apie visuomeninę bei politinę šios temos pusę. Kultūrinis aspektas vis būna tik kaip solistinis, koncertinis bei deklamacinis priedas prie šventės politinio kamieno. Mes tolydžio imame pamiršti, kiek lietuvių tauta savo didžioje praeityje yra netekusi kreditų savo pačios atečiai, kai buvo priversta visas jėgas ir visą dėmesį sukaupti vien tik į politinę valstybės egzistenciją. Mes taipgi primirštame, kad ir devynioliktojo šimtmečio mūsų tautinio atgimimo procesas savo pagrindus buvo daugiau kultūrinis visuomenės brendimas, be kurio vargu ar būtų laimėta ir politinė laisvė. Tauta į Vasario šešioliktosios aktą atėjo ne tiek ugnimi ir kalaviju, kiek sužavėjimu savo tautos praeitimi, jos liaudies tautosakiniais ir tautodailiniais lobiais, jos rašytojų puslapius, jos muzikų melodijomis, dailininkų drobėmis ir kitų kitokiomis kultūrinėmis apraiškomis. Žinoma, visa tai finaliniame veiksmo dar reikėjo užant spauduoti ir nepriklausomybės kovų ir šiemet minimos partizanų epopėjos krauju. Tačiau tai ne kiek nenuvertina ir ano pirmą pradžio, kultūrinio mūsų laisvės daigo, ypač visame šių dienų pasaulio situacijos kontekste, kada ir savo politiniu svoriu, ir jėga, ir savo materialiniais turtais vargu ar begalime su didžiaisiais lenkyniauti.

Šitai aiškiai buvo pradėta suprasti jau ir antrajame nepriklausomybės dešimtmetyje pačioje Lietuvoje. Ryškiai prisimena šitoks faktas. 1935 me-

tais įsteigus Valstybinę literatūros premiją, po to kasmet Vasario šešioliktosios išvakarėse ji buvo įteikiama laimėjusiam rašytojui iškilmingame literatūros vakare Kauno Valstybiniame teatre. Toji literatūrinė tautos iškilmė, sujungta su tautos laisvės diena, greitai tapo neatskiriama šventės dalimi. Sukeliant platų visuomenės dėmesį grožinei knygai, iškilmė lyg ir būdavo suvedamas vienerių metų literatūrinis balansas, juo labiau, kad ir kitos įvairių leidyklų bei organizacijų skiriamos premijos būdavo taipgi ten pat rašytojams įteikiamos. Visos leidyklos, iš anksto žinodamos iškilmės datą, stengdavosi savo knygas išleisti atitinkamu laiku, kad jos suspėtų premijoms kandidatuoti.

Šitai prisimenant ir konkretinant šios dienos "Kertinės paraštės" temą, siūlytume šią tradiciją atgaivinti ir laisvajame pasaulyje. Žinome, kad anos mūsų valstybinės literatūros premijos tęstinumą ligi šiol čia yra išlaikiusi kasmet skiriama Lietuvių rašytojų draugijos premija. Tai aukščiausias laisvojo lietuvių rašytojo įvertinimas. Tik vis gaila, kad ligi šiol tuos 500 dolerių turi suelgetauti pati Draugijos valdyba. Šitas faktas kasmet atneša tam tikro netikrumo, nes vis nėra šimto procentų aišku, ar pavyks pakartotinai tuos reikalingus pinigus sukelkti.

Tad ar nebūtų parankus, dabarčiai ir atečiai visą šį reikalą labiau užtikrinantis toks problemos sprendimas. Sakysim, Lietuvių fondas kiekvienais metais iš savo procentų geriausiai tų metų lietuviškajai grožinei knygai skiria tuos penkis šimtus (o gal būtų geresnis šitoks faktas. 1935 me-

(Nukelta į 2 psl.)

RELIGINĖ GAIDA SOLŽENICINO PROZOJE

Požeminė literatūra Sovietijoje nuolat plečiasi. Ji eina iš rankų į rankas kukiuose rankraščiuose: kartais šapirografuotose, dažnai rašalu išvediotuose.

Aleksandras Solženicinas

Šiandien privačių rankraščių platinimas yra vienas pagrindinių intelektualinio bendravimo būdų Sovietų Sąjungoje. Daugelis tokių rankraščių, dažniausiai pasirašytų slapvaidžiais, pasiekė Vakarus — dalis jų buvo išspausdinti. Šiandien jie užima ilgą knygų lentyną; šandien jau galima kalbėti apie laisvąją literatūrą Sovietijoje: supančiotų rankų, bet laisvos dvasios.

Iš tokių privačių rankraščių žymieji sovietų literatai sužinojo apie Josifo Brodskio poezijos aukštą kokybę. Kai Brodskis buvo apkalintas "parazitizmu", būrys sovietinio meno žymybių pasiuntė partijai prašymą jį paleisti. Pasirašiusiųjų tarpė buvo Sostakovičius, Achmatova, Čukovskis. Teismo salėje slapčia nurašyta Brodskio bylos eiga pasiekė vakarų spaudą. Šiomis dienomis "požeminių" rašytojų šeima įsijungė garsusis Aleksandras Solženicinas. "Vienos dienos Ivano Denisovi-

čiaus gyvenime" autorius. Jo poetinės prozos fragmentai rankraščio pavidale keliauja po Maskvos ir Leningrado rašytojų privačius susirinkimus. Keletas dažniausiai pasirašytų slapvaidžių, pasiekė Vakarus — dalis jų buvo išspausdinti. Šiandien jie užima ilgą knygų lentyną; šandien jau galima kalbėti apie laisvąją literatūrą Sovietijoje: supančiotų rankų, bet laisvos dvasios.

Abejotina, ar Solženicino poemoms prozoje kada teks išvysti sovietinės spaudos puslapius. Jų pagrindinė tema yra Rusijos dvasinis nuomūkis. Jų pagrindinė emocija — liūdesys dėl religijos nykimo Rusijoje. Čia būdinga ištrauka iš jo fragmento "Keliantis Okos pakrantėmis".

"Bekelaudamas centrines Rusijos nuošalies keliais, pradėdai užčiuoti raktą į taikų Rusijos gamtovaizdį. Tai — bažnyčios. Bėgdamos į kalvų papėdes, lipdamos į kalnelius, iškildamos kaip baltos ir raudonos carinos virš plačių upių savo lieknomis, išskaptuotomis, įvairiausiomis varpinėmis, pakildamos virš kasdienybės šiaudinių stogų... jos linkčioja viena kitai iš toli;

iš paskirų kaimų, nežinomų vienas kitam, jos kyla į vienatinį dangų. Ir kur bekeliautum laukuose, pievose, toli nuo bet kokios gyvenvietės — niekad nesi vienas...

"Bet įžengęs į tas vietas pastebi, kad iš tolos tavo sveiklės ne gyvieji, bet negyvėliai. Kryžiai jau seniai nulausti ar sulenkti: apleista kupola spokso į tave surūdijusių griaučių skeletu... dešimtmečių lietus išblukdė skaidrius paveikslus, kuriuos dabar dengia nešvankūs įrašai".

"Bažnyčios prieangy riogso tepalo statinės, traktorius pūskena atgalias jų link... Anoj bažnyčioj užia metalo staklės. Šita užrakinta, tyli. Arba, bažnyčioj, po bažnyčia — klubai. "Mes padidinsim pieno produkciją", "Poema apie taiką", "Didžioji pergale".

"Čionykščiai žmonės visad buvo gobšoki, dažnai labai geri. Bet vakariniai varpai su skambėdavo, nuplaukdavo kamu, lauku, mišku. Jie primindavo žmogui, jog reikia atidėti į šalį menkus, žemiškus rūpes-

čius, paaukoti valandėlę, paauskoti mintis — amžinybei. "Tasai varpų skambėjimas, kuris šiandien mus tepasiakia iš senų dainų, pakeldavo žmones, neleidavo jiems nusmukti, tapti keturkojais.

"Į tuos akmenis, į tas varpines mūsų protėviai sukaupė viską, kas juose buvo geriausio, visą jų gyvenimo sampratą.

"Laikykis, Vitka, dar sykį, nenuleisk rankų". Dabar, kinas šeštą, šokiai aštuntą..."

Taip Solženicinas aprašo Rusijos gamtovaizdžio suvarginimą, nudvasinimą komunistinėje sistemoje.

"Vienai dienai Ivano Denisovičiaus gyvenime" pasirodžius, komunistų kritikai sveikino Solženiciną, kaip taurų "socialistinį žmogų", kursai net ir koncentracijos stovykloje neprarado tikėjimo partija.

Solženicino poetinės prozos fragmentai rodo, jog jo tikėjimas mainytas ne partijos dogma, bet tradiciniu religingumu. P. V.

Šiame numery:

- Primirštas kultūrinis šventės akcentas.
- Pierre Teilhard de Chardin.
- Religinė gaida Solženicino prozoje.
- Z. Umbražino paryžietiškoji apybraiža.
- SSSR literatūroje nieko naujo po Chruščiovo.
- Kristupo Anio eilėraščiai.
- Sėkmingas "Giedros" koncertas.
- Br. Markaičio, S.J. kantatos "Vilniaus varpai" reikalu.
- Shakespeare'o sonetai lietuviškai.
- Vertybės, ne atsiktiktinumas.
- Lietuvių moksline literatūroje.
- Nauji leidiniai, kultūrinė kronika, filmų įvykiai.
- Moterų gyvenimas.

PIERRE TEILHARD DE CHARDIN

(Atkelta iš 1 psl.)

sakingumo pajautimo subrendimas visatos atžvilgiu. Mūsų tėvai laikė save apribotais savo amžiaus laikotarpiu ir savo kūno rėmais, mes nubloškiamė tuos siaurus rėmus, išvelgdami savyje nuolatinių vystymosi vyksmą; lyg iš miego atsibudami, mes imame suvokti, kad mūsų kilnumas glūdi tarnauti, lyg inteligentiškieji atomai, vyksmui, kuris veda į visatos suvitėjimą. Mes atrandame visatą, kurios tik elementais esame.

Tas augantis bendras mūsų sielos ir pasaulio pratešimas, pasiekiamas sąmonėjimu mūsų santykiuose su visais dalykais, yra ne koks tik logikos ar idealizacijos dalykas, o dalis organinio proceso, natūralus impulsas, kuris davė priežastį gyvybės atsiradimui ir smegenų išaugimui. To įrodymas yra specifinė mūsų veiksmų moralinė evoliucija.

Visuotinė dvasinė evoliucija

Žmonijos evoliucijos vyksme į tobulėsį stovį, besireiškiantį didesniu visuotiniu sąmonės ir humanizmo ryšiu, mes susilauksime stipresnių individų, negu mes patys esame. Mesdami į masinę pažangos srovę, mes tapsime juo dalimi. Gyvybės yra vedamas instinkto, bet mūsų akys yra atvertos; mes įgavome jėgą žiūrėti į ateitį ir vertinti dalykus, ir mes jau nebegalime pasilikti stagnacijoje be veržimosi visuotinės dvasinės evoliucijos kryptimi.

Pasaulio progresas reiškiasi Dvasia. Mes nuolat turime veržtis į medžiagos nugalėjimą. Gana ta progresuoja į aukštesnę sąmonę. Tai bus pasiekta, augant diferenciacijai, kas bus priežastimi iškilti stipresnėms asmenybėms. Šitoksai išskylančios pasaulis yra vienintelis, kuris gali išlaikyti kilnumą ir aspiraciją gyvybų būtybių, užtat jo reikia siekti, nebijant reikiamų aukų laisvės srityje. Jei mes norime

Kultūrinis šventės akcentas

(Atkelta iš 1 psl.)

lima ir 1,000?) dolerių, tuo perimdamos anos mūsų Valsybinės literatūros premijos testinumo garantiją? Ar ta premija būtų vadintina ir toliau Rašytojų draugijos premija, ar gal ir Lietuvių fondo literatūrinė premija, susitartų pats Fondas su Rašytojų draugijos valdyba. Pati ši didžioji literatūros premija kasmet būtų įteikiama Vasario šešioliktosios minėjimo išvakarėse Čikagoje. Jaunimo centre, iškilmingame literatūros vakare. Premijai skirti jūry komisija galėtų būti sudaroma iš Lietuvių fondo ir Rašytojų draugijos skirtų atstovų. Reikala įstačius į šitokias vėžes, pati mūsų literatūrinė premijų problema tvirtai stabilizuotųsi ir laimingai prarastų tą laikinumo ir netikrumo pobūdį. Štai kad ir šiomet, kol kas dar nieko nežinoma, kada ir kur bus įteikta Rašytojų draugijos premija ir ar iš viso bus ji paskirta už 1964 metų geriausiąją mūsų knygą. Lietuvių fondui su savo talka čia užsiangažavus, visiems laikams pranyktų netikrumas. Visi ramiausiai galėtų ruoštis didžiajai mūsų literatūros šventei, leidykloms būtų paskatas reikiamu laiku išleisti pradedančias knygas, kad jos galėtų kandidatuoti skiriamai premijai, o visa tai sujungus su Vasario šešioliktosios diena, jau ir būtų didingas tos dienos kultūrinis akcentas, g drauge ir anos nepriklausomos Lietuvos tradicijos atgaivinimas.

K. Brd.

išvengti visuotinės anarchijos, kuri yra ženklas ir šaltinis visuotinės mirties, mes nieko kito negalime daryti, kaip ryžtingai mesti pirmyn į visuotinį, vieningą socialinių aukštumų katalą.

Tokia socializacija (— ne socialistinis!) nebus individų išnykimas, o jų išryškėjimo pradžia. Visatos unifikacija (vieningas apjungimas) tai vienintelis kelias — praetis evoliucijos tęsinys. Zoologinės evoliucijos viršūnė buvo žmogus. Bet ar to pasiekus evoliucija jau sustojo? Gyvenimas vystėsi, kai į pasaulį atėjo Mintis, o toliau žmonija progresuoja į didesnę apsiungimą, visuotinę sąmonę. Ekonominis susikondensavimas reiškiasi žemės energijos apjungimu. Intelektualinis susikondensavimas reiškiasi darniu apjungimu mūsų žinojimo į sklandžią sistemą. Socialinis kondensavimas reiškia žmonijos masės jungimąsi į galvojančią visumą. Visuotinis karas dar labiau išryškino ilgęs naujos santvarkos, apjungimo pasaulio. Ir progresas ta kryptimi nuolat vyksta.

Pasaulio sukilinimas

Mūsų modernusis pasaulis išaugo trumpiau kaip per 10,000 metų, ir paskutiniiais 200 metų jis pasikeitė daugiau negu praeitais tūkstantmečiais. Mes tegalime progresuoti vienydamiesi. Toks yra gyvenimo įstatymas. Vienijimas prievarta yra paviršutiniškas ir netikras. Mes turime jungtis laisvėje tolimose žmonių raidai. Tai raidai sudarys atmosferą bendra meilė. Tos raidos niekas negali sustabdyti, o jos įkūnijimas įvyks sukurkšionejime. Dievas mus veda į apipavidaliną evoliucijos vyksmą. Kaip mes galime baimintis, kad Jisai sutrukdys tas priemones, kuriomis Jis siekia savo tikslo? Dievas laukia tos evoliucinės raidos vyksmo išsipildymo. Taigi, iškilti aukščiau pasaulio nėra jį niekiant ar atmeti, bet jį sukilinti. Transcendentinis Dievas ir evoliucijuojanti visata nebėra daugiau du priešingi centrai, o darnus, junginys pakelti žmoniją vienu potvynio sriauti.

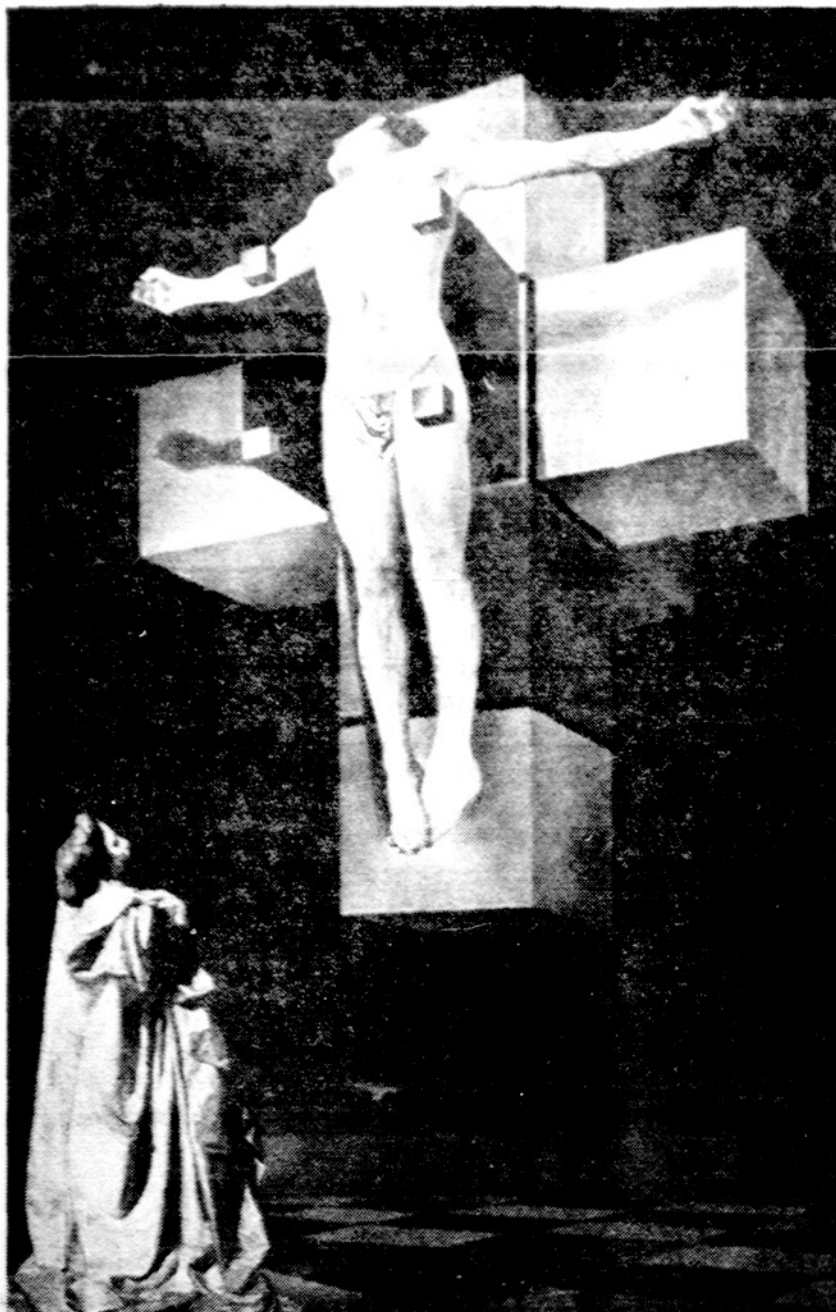
Vieningi evoliucinio progreso keliai

Chardin kviečia visus tą visuomenės sąmonės evoliucijos

Emil Nolde (vokietis, 1867—1956)

Paskutinę vakarinę

Salvador Dali (ispanas, g. 1904)

Metropolitan muziejus New Yorke

vyksmą suvokti ir visus, krikščionis ir nekrikščionis, jungtis vieningai, einant tuo evoliucinio progreso keliu, degant aistringų noru nugalėti pasaulį ir jungtis Dievuje. "Esu galutiniai įsitikinęs", — rašo Chardin, — kad progreso idėja ir tikėjimo į progresą žmonija, dabar taip susiskaldžiusi, privalo pasitikti ir tame atsinaujinti".

Atrodė, kad po Galilėjaus, Lamarcko ir Darvino mažai buvo belikę garbės Sutvėrėjui, o ir paties žmogaus reikšmė paskendo, atmetus ne tik geocentrinę, bet ir antropocentrinę sistemą; atrodė, kad evoliucija prarijo ir žmogų, įrikuodama jį gyvulių tarpan. Tačiau, stebėdami mokslo pažangą paskutiniiais metais, mes matome, kad nauji įvykiai sugestuoja priešiną išvadą. Žmogus naujai iškyla evoliucijos vyksme ir, pramatydamas tolimesnę savo evoliuciją žmonijos apjungimo ir bendro sąmonėjimo kryptimi, atneša pačiai evoliucijai naujus akiračius. Mintis žemėje dar nepasiekė paskutinių

evoliucijos aukštumų. Žmonijos sąmonėjimo aukštumos reiškiasi inteligencija ir akcija, mokslu ir religija, — taip dėsto Chardin.

Homo progressivus

Chardin žmogų vadina — Homo progressivus (pažangiu), kuris eina ne tik didesnės žinių ir sąmonės kryptimi, bet link jungimosi bei ugdymo bendros žmonijos sąmonės; palyginimais kalbant — kaip kad skruzdės, bitės apsiungia į vieną vietą. Jokios rasinės, socialinės, religinės kliūtys nebūna efektingomis kliūtimis šiai jungties raidai. "Mūsų aiškia vizija visata nėra stovis, o procesas; kosmosas tapo kosmogenezė (— kelias į naujo pasaulio gimimą)", tačiau pačios žmonijos apsiungimas sąvismoneje dar tėra tik embrioniniai stovyje. Šitaip konspektyviai, epizodiškai apžvelgoj atrodė Chardino filosofinė mintis. Aišku, kad ji čia perteikta labai nepilnai. Kai kalbama konspektyviai, tai duodami tik graučiai, be gyvybinių raumenų, o epizodinis aprašymas yra išryškinimas išsklaidžių momentų, gal net neduodant pilno visumos vaizdo. Pilnumo galima pasiekti gilesnėmis studijomis. Čia — tik šioks toks pavaizdavimas.

"Evoliucija ar Biblija?"

Neseniai mūsų spaudoje, informuojant apie Chardina, vienas tendencingas bendradarbis bandė išryškinti, kad dabar ateina laikas pasirinkti tarp "Biblijos ir evoliucijos, tarp Dievo ir pasaulio".

Kas bandytų tokias išvadas

padaryti iš Chardino filosofijos, parodytų visišką jo mintijimo sistemos nepažinimą. Chardinas aiškiai pasirenka ir evoliuciją ir Sv. Raštą, ir pasaulį ir Dievą, rasdamas tarp tų dalykų darną. Jo pasilikusiose užrašuose Kristus iškliamas kaip centras.

Chardino mokinio kritiškas žodis

Tiesa, neseniai iš spaudos Parvyžiuje išėjusiame veikalė "Rome et Teilhard de Chardin" buvęs Chardino mokinys vienuolis Pilypas Švė. Trejybės randa netikslumų Chardino filosofijoje, sprendžiant sutvėrimo sampratą, ryšius tarp visatos ir Dievo; nagrinėjant sutvėrimą, įsikūnijimą ir atpikimą; aptariant gamtinę ir antgamtinę tvarką; sprendžiant medžiagos ir dvasios esmę, gimtosios nuodėmės prigimtį. Gal dėl to Chardino veikalai savo laiku nesulaukė tokio entuziastiško priėmimo iš dvasinės vyresnybės pusės.

Krikščionybės nešėjas

Tačiau pagrindu Chardinas yra teistinės pasaulėžiūros ir krikščionybės nešėjas. Jau ir minėtame veikalė "The Future of Man" ryškiai ta kryptimi pasisako. Jis pabrėžia, kad Kristus žmogaus širdies gėlmėse apsiereikia kaip visatos ganytojas, sudvasintojas. Artėja laikas, kada žmonės supras, jog iš medžiagos gelmių į dvasios aukštumas yra tik viena evoliucija — Kristaus pilnumas. "Nėra kitos institucijos, kaip krikščionybė, kuri įstengtų didžiuole kūnų daugybę praturtinti tikra dvasia... Tik krikščionis mokytojas gali pilnai įvykdyti auklėtojo funkcijas... Tikėjimas į žmogų ne išskiria, priešingai — išryškina reikala garbinti Tą, kuris yra aukštesnis už žmogų... Žmogus turi glaustis prie kojų ir pulti į rankas Tą, kuris aukštesnis už mus... Antgamtinis krikščioniškas kilimas aukš-

tyn yra įjungtas į žmogiškąjį veržimąsi pirmyn.

Paslaptingoji Alfa ir Omega

Tikėjimas į Dievą, tuo pačiu laipsniu kaip jis savyje jungia ir išklija tikėjimą į pasaulį, atgauna jėgą mus pritraukti ir atvesti... Yra galima tuo pačiu metu tikėti į Dievą ir į pasaulį, einant per vieną į kitą... Kristus yra įrankis, centras ir tikslas visos gyvyšios ir medžiagos tvartinijos; per Jį visi dalykai sutverti, pašventinti ir gyvi. Taip rašo Chardin, lyg galutinę išvadą reikšdamas žodžiais: "Aprašymas tos mūsų aptar-

tos "Noosphere" (Chardino vaizduojamos žmonijos iškilimo laipsnis) ir jos kilimo biologijos, kaip čia išdėstyta, nėra priešingas Dievo Transcendencijai, malonei, įsikūnijimui... kaip paleontologijos mokslas nėra priešingas sutvėrimui ar embriologijai — Pirmajai Priežastčiai. Priešingai, pasirodysieji sektorių į mintijimo raidoje pažėjus, kad biologija įsijungia į teologiją ir kad Žodis Tapęs Kūnu turi būti laikomas... paslaptinga Alfa ir Omega, turinčia vietą visatos plane, kaip žmogiškame, taip ir dvasiškame".

Tel. ofiso 735-4477; Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD, MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670.
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepi, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867

DR. B. GAIZIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šešt. 12—3 v. p. p.
Trečiadieniai uždaryta

WA 5-2017

DR. A. GARUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6—8 val. vakaro.
Šeštad. nuo 10 iki 12 valandos.
Trečiadieniai uždaryta.
Pacientus priima pagal susitarimą.

Ofiso tel. PR 8-2320

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
J O K S A
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, res. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Tel. GRevehill 6-1595

DR. ALDONA JUŠKA

AKU LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAİKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. Olympe 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL.: kasdien 10—12 ir 4—7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso PR 6-1795, Rez. TE 3-0251

DR. ALG. KAVALIŪNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Oakley Medical Arts
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2—4 ir 6—9 v. v. pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1511

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
8925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12—4 p. p. ir 6—8:30 val. vak. Šeštad. 12—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius. Šeštadieniai ir penktadieniai vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-ies ir California
Val.: kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštadieniai 2—4 val. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso tel. 476-4042
Rezid. tel. WALbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1—4, vakar. 7—9, antr., penktad. 10—12, treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5755; rez. HI 5-3225

DR. S. ir M. BUDRYS

GYDYTOJAI IR CHIRURGAİ
Bendra praktika ir alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2—9 val., penktad. 10 v. r. iki 9 v. v. Šeštad. 10 v. r. iki 1 v. p. popiet. Ligonius priima pagal susitarimą.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9661

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniai uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULLMAN 5-0766
Namų: BEVERLY 5-3946
Priėm. val.: kasdien 6—8 v. v., šešt. 1—3 p. p. ir treč. uždaryta.

Tel. CE 6-0720 arba 233-4600

DR. K. K. PAULIS

Diagnostika ir Vidaus Ligos
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu.

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697

DR. A. PUSTELNIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1—9 p. p.
Išskyrus trečiadienį

Ofiso telefonas — CL 4-2421

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTOPEDINIS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6—8 v. v. Šeštad. nuo 2—4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu.

Tel. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

Tikrina akis ir pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien; trečiadieniai uždaryta; šeštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

Rez. tel. PR 9-6730

DR. L. SEIBUTIS

Inkstų, pūslelių ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 3454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRevehill 6-0817
Valandos: 1—3 p. p. ir 6—8 p. p. Penkt. tik 1—3 p. p.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffside 4-2998

Resid. tel. WALbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
4644 So. Ashland Avenue
Valandos: kiekvieną dieną 2—4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniai ir sekmadieniai uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniai nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223 ar PR 6-6577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 6-6196

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimtinėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 p. p.
Treč. ir šešt. uždaryta

Telefonas — GRevehill 6-2823

DR. A. VALIS-LABOKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Trečiadieniai uždaryta

Tel. PROspect 6-9466

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val.: kasdien: 2—4; 6—8. Šeštad. nuo 2 iki 4 v. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3156

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 9 v. v. Treč. ir šeštad. pagal sutartį

KULTŪROS TEMOMIS KITUR

NEPAMIRSKIME KNYGOS!

Tokia antraštė "Dirva" sausio 22 d. paskelbė redakcinį, ieškodama priežasčių, kodėl "daugelis mūsų inteligentų kuo toliau, tuo labiau atpranta nuo lietuviškos knygos skaitymo". Laikraštis rašo:

"Dauguma knygų išleidžiama "per skausmą ir asaras". Paskiau — skaičiuojame, kiek per metus įvairių knygų išleista, kokie mes kultūringi! O kiek jų išpirkta — rūpi tik leidejų ir autoriui.

Kelėtą pavyzdžių užtektų įrodymui, koks "kietas" ir pastovus lietuviškos knygos skaitytojų skaičius. Labai gerai, kai knygos išperka 1000 egzempliorių. O po to, jei dar yra likutis, tai labai ir labai sunku jį "išpiršti".

Pavyzdžiui, tokia reta ir vertinga, kaip Lietuvos Nepriklausomybės Fondo išleista Laisvės Kovų

Dainos knyga, būtų turėjusi išeiti keliomis laidomis, jei visiems lietuviams, ar bent jų susipratusiai daugumai būtų miela ne tik viena kita daina iš to rinkinio dainuotų, bet kartu pajusti ir bent mintimis pagyventi mūsų partizanų nuotaiką, svajonėmis ir idealais. Bet kur tau — "standartinę" rinką aprūpinus, susiduri su nuomonėmis, kad — negi remsi ir palaikys "tautininkų leidinius", ar kad — poezijos nemėgstu, per brangu ir t. t."

Paskaitės tokį nusikundimą, neiškenčiu nepakomentavęs, ypač kad redaktorius kaip pavyzdį nurodė Laisvės Kovų Dainas. Kai spaudoje buvo paskelbta, kad pasirodė partizanų dainų knyga, tai mano apylinkėse viename susirinkime buvo paleistas lapas susirinkimo dalyviams, kviečiant užsisa-

kyti Aisčio poezijos Rinktinę, Laisvės Kovų Dainas ir kitas. Tas pats Aistis, kaip knygos redaktorius, apsiėmė tą knygą iš leidyklos užsakyti. Užsakyti užsakė, bet toji knyga niekad neatėjo. Vėliau "Dirvoje" buvo skelbiama, kad norintieji tą knygą įsigyti, gali ją gauti, paaukoję leidyklai (ar Nepriklausomybės Fondui?) 10 dolerių.

Tik po poros ar daugiau metų pradėta skelbti, kad knyga galimai gauti už

LAIKE IR GYVENIME

Vertybė, ne atsiktinumas

Pasiskardenus žiniai, kad šia vasarą Kanadoje (Toronte, liepos mėn. 3-4 dienomis) vyks ateitininkų kongresas, verta pasvarstyti, kurio keliu ši sena, kūrybinga, stambi lietuvių inteligentių organizacija kreipia savo veiklą išeivijoje. Čia norima ribotis vien jų ryšiu su kūriniu ir kultūrinio pasauliu.

Daugiau kaip penkiasdešimt metų atsiskaičiusi, ateitininkija, lyginant ją su kitomis kultūrinėmis, pasaulėžiūrinėmis organizacijomis, mūsų tautai, be abejo, sudėjo daugiausia kultūrinio lobio. Atsargus veržlumas, jungtas su ištvermingu darbštumu, kietas užsigrūdinimas gana nepalankiose sąlygose, idėjinė rimtis, neleidusi blaškytis, ir pakankama drąsa, ieškant pranašesnių kelių kūrybiniam darbui, be pertraukos krovė plytą po plytą. Šiandien iš mūsų kultūrinio rūmo išplėšus ateitininkų talka surastas kertes, jis gerokai sukrūptų.

Ši talka ir išeivijoje nesustojo. Ar ji, lyginant su Lietuvoje vykdytu darbu, neapsilpo? Kol kas ne. Bus net padidėjusi, nes pažanga bei didelės tautos nelaimės mus visus pamokė tolerancijos, ir ateitininkams mažiau reikia kreipti dėmesio į kovą už savą egzistenciją, tuo būdu lieka daugiau laiko žvilgsniui į bendrines tautines problemas. Ji svarstymui ir vykdymui atiduodami dideli kiekiai energijos. Prasiejęs šiam krašte mokslus baigusią ir JAV aukštųjų mokyklų profesūroje bei kitose svarbesnėse pozicijose giliai įsitvirtinusią kartą, ateitininkija nesvyruoja.

Tačiau laikas ir aplinka įtakos palieka net tvirčiausiose asmenybėse. Šiuo metu Amerikos kontinentą užgožęs liberalizmas (ne laisvė skelbiama, bet propaguojama apatija ir vedas į apsnūdimą bei beideologinę, beprincipinę kapituliaciją) liečia ir mūsų išeivijos jaunesniąją kartą. Jis, taigi, neaplenkia ir ateitininkų.

Kietas užsispyrimas retkarčiais išsiveržia neprotingais aštrumais. Jo reikia atsisaikyti. Tačiau oportūnizmas aplinkai,

madai ir masei veda prie tuščia-viduriškumo, kuris ne vaisingas, o bet trąša, be išimties augančią žmonijai pragaištingas ideologijas. Absurdas gyvenime, kūryboje ir visuomeniniuose santykiuose lieka absurdas, ant kurio ne tik rūmo, bet ir lūšnelės statyti negalima. O amerikietiškojo liberalizmo užvejoje, kuri asmenį, tautas, ideologijas ir tiesą aukoja komfortui, patogiai vystosi nesąmonė, be nuolaidų naikindama logiką, ant kurios žmonija grindžia savą pažangą.

Jaunesnioji ateitininkijos karta jaučiasi prie grožio atkeliavusi. Šokti srovėn, atseit, eiti su garsiai sūkiančiais minia, pamiršus kuriančią, visad modernią krikščionybę, tautinį charakterį ir asmenybę, ar stengtis šią srovę užtventkti? Pirmuoju atveju — greitai minios susizavėjimu ir ekstaze atjojanti garbė. Antruoju — kova, kurios laimėjimo niekas negali užtikrinti.

Si padėtis gana ryškiai užčiuopiama "Ateities" puslapiuose, kur ne mūsų tautinė kultūra ir kūryba skatinama ar nagrinėjama, bet su dideliu įmiršimu svarstomi tarptautiniai horizontai iškylą nauji reiškiniai. Tarsi kūdikis apie liepsną šokinėtų, nežinodamas, ar ją, šviešiai plandant, rankomis griebti, ar dar ilgiau stebėti ir įsitikinti, kas ji iš tikrųjų yra. Kol kas, ačiū Dievui, nei grožio šokama, nei už liepsnos čiumpama. Tačiau ant krašto stovėjimas yra pavojingas.

Kongresas turėtų pabrėžti, kad tik kūrybinės tradicijos tęsimas, nesistengiant masės pavaiyti, yra tikrasis ateitininkijos uždavinys. Ieškančios, pažangios kūrybos, bet ne trumpu viesulėliu besisukančios, kuri pašvyrtruoją virš dirvų ir nusėda gūburiuose, vėliau niekieno nesurasta. Asmens laisvė ateitininkui yra vienas iš svarbiausių jo siekių. Tačiau jis negali prisidėti prie asmens pavergimo masei arba nesąmonei. Asmens laisvė įeina ir tautinė

Dangoraižiai

Nuotrauka R. Kisieliaus

laisvė. Nebūtina jai turi būti siekiama archaisiais metodais. Tačiau lietuviškumas ateitininkui negali likti senu dokumentu, kurį laikome ne dėl vertės, bet dėl sentimentų. Tautinis interesus kūryboje, jos vyksme ir išdavose, ateitininkui yra vertybė, bet ne atsiktinumas.

ASTA

Redakcijos prierašas. Manytume, kad straipsnyje, minint apatiją, apsnūdimą bei beideologinę, beprincipinę kapituliaciją, neturima galvoje rašto tolimesnė eilutė akcentuojamo "Ateities" žurnalo, naujam jo redakciniam kolektyvui kaip tik rodant sveiką dinamizmą ir ieškant naujų kelių krikščioniškiems principams realizuoti moderniam gyvenime. Svarstymas tarptautiniame horizonte iškylančių naujų reiškinių taipgi vargu ar galėtų būti žurnalui prekiaistas. Rūpestis kyla tik tada, kada anos tarptautinės problemos kėsinais užgožti lietuviškąsias tokiu laipsniu, jog pastarosios pirmojo akcento ir nebelineka.

• "Zentas" šiauliuose ir dėmesys lietuvių klausimams. Kai kurie Lietuvos teatrai (ne Vilniaus ar Kauno) atkreipė dėmesį į lietuvių dramaturgijos klasikus. Klaipėdos teatras pernai buvo pastatęs V. Mykolaičio - Putino "Valdovą", o Šiaulių teatras š. m. sausio mėn. pastatė V. Krėvės "Žentą" ir ateityje numato pastatyti "Skirgailą". Šiaulių pastatytam "Žentui" paskyrusi ilgoką straipsnį "Komj. Tiesa" (sausio 16, nr. 10) keistai aiškina, kodėl dartinės Lietuvos jaunajai kartai svarbu pažinti klasikų kūrybą scenoje. Esą, ji turinti miglotą supratimą apie tėvų jaunystę, ano meto luominius - klasišius prieštaravimus ir darbo žmonių socialinę padėtį.

• Apie K. Donelaitį Lenkijoje. Pagal Z. Stoberskio informaciją ("Tiesa", 1964 m. gruodžio 23, nr. 299) praėjusiais metais Lenkijoje apie K. Donelaitį pasiskelbė po straipsnį "Kultura" ir "Przyjazn" savaitraščiai. Lenkijos - Sovietų Sąjungos draugystės d-jos valdyba paruošė Z. Stoberskio darbą apie Donelaitį ir jį išsiuntinėjo į visas valdijų valdybas. Klubuose įvyko vakarai apie Donelaitį ir lietuvių literatūrą. Žinoma, plačiausi minėjimai įvyko srityse, kuriose gyvena daug lietuvių.

Minėtini docentas Tamaros Buch darbai apie Donelaitį. 1961 m. ji buvo parašiusi knygą apie K. Donelaitį kirčiavimą, nagrinėjo Donelaitio sintaksę ir dalyvius, gi jos sekantis darbas bus apie poeto eilėdarą. Žurnale "Acta Baltica Slavica" skelbiama T. Buch darbas apie Donelaitio sudėtinių sakinių konstrukciją.

Kronika

• Dar šiame sezone parodos Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, yra rengiamos tokios: kovo mėn. 6-14 d. — K. Zoromskio, balandžio mėn. 3-11 d. dail. A. Dargio ir skulpt. A. Mončio, gegužės mėn. 1-9 d. įvyks australiečių lietuvių dailininkų V. Rato, H. Salkausko, E. Kubbos, A. Vaičiūčio ir kit. darbų paroda, o gegužės mėn. 22-30 d. — V. Kasiulio.

Pristatome Visokių Rūšių STATYBŲ IR NAMŲ PATAISYMŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadienis iki 3 val. p. p.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalų aplietis rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

UŽSIPRENUMERUOKITE MĖNESINĮ KULTŪROS ŽURNALĄ

AIDUS

EINA TREMTYJE JAU DEVYNIOLIKA METŲ

Redaguoja DR. JUOZAS GIRNIUS

Leidžia TĖVAI PRANCISKONAI

Metinė prenumerata 7 dol.

Administracijos adresas:

AIDAI

680 Bushwick Ave.
Brooklyn, N.Y. 11221

IT'S WORTH A TRIP TO CHICAGO'S LOOP TO SEE

THE ALL NEW CINERAMA
Presentation in Technicolor
'MEDITERRANEAN HOLIDAY'
TAKES YOU TO FRANCE, SPAIN, ITALY, JUGOSLAVIA, TURKEY, EGYPT, GREECE, LEBANON, AND PORTUGAL IN
cinestage
Des Moines & Lake

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. E. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2

Naujas ankštas dividendas mokamas už investavimą
mokaitas

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PERM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 13 v. d. Trečiad. uždaryta

Du kiemai automobiliams pastatyti
veltui. Į vieną galima įvažiuoti iš
Western Ave., o kitas užpakaly namo.

Marquette Parke - - Amerikos Lietuvių Sostinėje

6245 SO. WESTERN AVE., CHICAGO 36, ILLINOIS

GRovehill 6-7575

Chicago Savings & Loan Association žymesniųjų krašto finansinių įstaigų tarpe yra viena stipriausioji, saugiai ir pavyzdinai tvarkanti savo įstaigos reikalus. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet dedame pastangas visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams, ir siekiame visada būti stiprūs finansinškai. Chicago Savings

bendrovė per visus 40 savo gyvavimo metų visuomet yra išmokėjusi savo taupytojams pilną taupomą sumą ir mokėjusi ne mažesnius, kaip 3% dividendus.

Šios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsargią, bet protingą administravimo politiką, kuri apsaugo Jūsų santaupas ir neša gerus dividendus.

Chicago Savings AND LOAN ASSOCIATION

Duodame paskolas namams pirkti, statyti naujus namus arba pfinansuoti jūsų seną paskolą naujai susidariusioms jūsų sąlygoms. Atsiminkite, kad Chicago Savings labai lengva pasiekti telefonu ir pasiteirauti apie mūsų sąlygas. Dar geriau atvykti asmeniškai ir gauti nemokamą patarimą iš geriausio šios srities specialisto.

Svarbu pasirinkti vietą pinigams taupyti, bet dar svarbiau pasirinkti vietą, iš kurios gali finansuoti arba gauti paskolas savo namams ar apartamentui. Kviečiame bet kada užėti, būsite nuosirdžiai sutiktas!

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday .. Closed All Day
Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M.-12:30 P.M.

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members.
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-In Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

SĖKMINGAS "GIEDROS" KONCERTAS

BERNARDAS PRAPUOLENIS

Korp! Giedros vasario mėn. tradicinį koncertą praėjusį sekmdienį Jaunimo centre, Chicagoje, išpildė aktorė E. Blandytė, pianistė A. Kepalaitė ir solistė I. Stankūnaitė. A. Kepalaitė ir I. Stankūnaitė Chicagoje pasirodė pirmą, bet esu tikras ne paskutinį kartą.

Aktorė E. Blandytė deklamuoja

Viso koncerto programa buvo itin sentimentali ir romantiška šešėliuota. Todėl ir aktorė E. Blandytė deklamuojant apysakos, S. Tamulaičio "Sugrįžimas" ir N. Mazalaitės "Motina", atrodė proginis akcentas, gal didesnis, negu jo reikėjo. E. Blandytė, deklamuodama "Sugrįžimą", klausytojus jaudino, nežinau, ar labiau savo išraiškingu balsu ar Beethoveno "Mėnesienos sonatos" orkestriniu akompanimentu. Ši, mums dabar nuolat liūdnam vasario mėnesį raudos yra aplamai ne svetimos. Bet bazuoti vien sentimentu vis dėlto nereikėtų. Prieš dvejus metus B. Pūkelevičiūtė ta pačia proga mums čia deklamavo savo "Raudą". Aš mielai jos klausyčiaus ir E. Blandytė deklamuojant, nes ir ši aktorė jau nėra tik mėgėja, bet išbaigta menininkė.

Sol. I. Stankūnaitės debiutas Chicagoje

I. Stankūnaitė tikrai atitinka koloratūrinio soprano tipą. Graži, liekana kaip lėlė, ji vien koloratūriniu dainavimu nesiriboj. Jai, turint labai malonų balsą, kurį lengvai ir išsamiai vartoja, mes lauksime jos solo rečitalio, norėdami jos talentą tiksliau įvertinti ir pasidžiaugti jos gabumais. Ši kartą solistė įprastinių aukštų koloratūrinių gaidų nedainavo, pasitenkindama žemesnėmis, kurias ir mezosopranai lengvai išdainuoja.

Solistė I. Stankūnaitė publika labai šiltai sutiko. Jos lyrinis - koloratūrinis balsas visus sužavėjo. Nenuostabu! Chicagoje koloratūrinių sopranų lyg ir nėra, M. Kripkauskienė laikinai atostogaujant. Lengvai balsą valdanti, aiškiai tardama, nedetonuodama, Stankūnaitė dainavo su malonumu, kuris užkrėtė ir publiką. Jos programa susidėjo iš lengvesnio žanro lietuviškų dainų bei svetimtųjų kompozitorių arijų. Labai gražiai padainavo šlagerišką Dvariono "Zvaigždę", pučinišką ariją iš Klovos operos "Pilėnai" ir "Kur baktūzė samantota". Manau, kad kitą kartą Mozarto, Bacho ir R. Strausso kūrinių taipgi įtįps jos programon, kad vieton Arditi II Bacio girdesim aukštesnio muzikinio ir vokalinio lygio ariją "Durch Zaertlicheit".

Pianistės A. Kepalaitės programą perbėgant

A. Kepalaitė, daugumai čikagiečių nepažįstama, atstovauja aukštesniam menininkų lygiui nei anksčiau girdėtos "Giedros" koncertų pianistės ar iš viso Chicagoje pianistų grupė. Ji skambino labai nelygiai, bet vis dėlto parodė tikros menininkės sielą ir jautrumą, kuris nėra lipšnus, bet turįs rezervę neužtvinkiamą jėgą, be kurios jokis pianistas didelių menininku nebū.

A. Kepalaitė, kaip akompanuotoja, jaučiasi gana nepatogiai. Jos milieus yra solo fortepijonas. Įėjus scenon, apšviesto oranziniais tirštoms spalvomis, dekoruotom dviem gladijolių krūmams šonuose, palėmėmis ir vėlavomis, pianistė su laisvai krintančiais juodais plaukais ir persikinės spalvos suknele pateko lyg į Bonnard salioną, kuriame viešėjo ir Edward Munch, Mendelssohn "Variations serieuses" ir Banaicio "Iš sutemų giesmių ir vizijų" ištraukos atidarė programą. Iš karto pajutai pianistės jautrumą, bet kartų ir išsiblaškytą, nes abiejuose kūriniuose jai teko ne sustoti, bet prarasti eigą, lyg tai muzikiniai atsikosėti. Banaitis, kuris su platesniu pažinimu vis atrodė didesnis ir įdomesnis už Čiurlionį ar kitus savo laikotarpio kompozitorius, ir šį kartą patvirtino tą nuomonę. Antroje dalyje, skambinant Chopino kūrinius, šalia lyriškumo jautėsi kartu ir jėga, ir drąsa. Šių kūrinių audrose pati pianistė vaikščiojo ir kento, tuomi visus sujaukindama. Lauksime jos solo rečitalio, kuriame dar išryškės jos gabumas lengvai komunikuoti su publika - o kas yra muzika, jei ne bendras kūrimas, bendra garsų agapė.

Mintys po koncerto

Chicagoje rimtos muzikos koncertų lyg ir nėra. Išskyrus V. Kojelienę, kuri vienintelė tik muzikai visas savo jėgas pašvenčia, mūsų rimtas koncertas - rečitalis yra pelningas koncertas - rečitalis. Neuzginčijama! Visoms organizacijoms, visoms institucijoms reikia pinigų ir jos visos yra vertos šalpos. Deja, šis būdas nuskriaudžia ne tik piniginiai, bet moraliniai ir meniški tuos, kurie visą savo gyvenimą yra pašventę tokiam nerealiam ir absurdiškam užsiėmimui - muzikos meilei.

Jau yra pats laikas mūsų muzikinėms jėgoms leisti laisvą reikštis Chicagoje. Mūsų publika turi atsakyti sachariniško skonio ir pripažinti tą skaudų faktą, kad lietuvis kompozitorius, kuris tik didžiuliam patikėjimui, yra kurio nors tikro genijaus limonadu atsiduodantis aidas. Jei mes norime išauginti lietuvių kompozitorių genijų, jo reikia klausyti ir ieškoti dabar. Mums reikia būtiškai įsteigti laisvą muzikinį sezoną Jaunimo centre, kuriame J. Kačinsko, J. Švedo, D. Lapinsko ir kitų ne tik vokalinių ar fortepijono, bet kamerinių, orkestro bei choro veikalai būtų išpildomi. Jei mes neturime jėgų, tai jas reikia samdyti. Ir kvartetą, ir orkestrėlį, net ir chorą reikia samdyti tais šimtais, kuriais mokame už salę. Žinau, kad ir Jaunimo centrui ir Draugui ir kitiems laikraščiams reikia išsilaikyti, bet, jei tik patalpos ir reklama kainuoja penkis šimtus dolerių, tai toks paskatinimas rimtam muzikiniui koncertui su tokia finansine rizika yra nerealis. Taip pat nerealu yra galvoti, kad kas nors rimto ir genialaus iš tokio čigoniško mūsų muzikinio gyvenimo gali išaugti, jeigu jo nepakreipsime kita vaga.

• Nauji lietuvių kompozitorių veikalai Lietuvoje. Šių metų vasario mėn. Vilniuje numatyta A. Račiūno operos "Saulės miestas" premjera. Ruošiamas ir vilniškio operos teatro direktoriaus V. Laurušo opera - ji numatoma pastatyti per jubilieines Lietuvos paverimo dienas. Tam jubiliejui dar rengiamas A. Rekašiaus baletas ir B. Gorbulskio operetė pagal V. Kajtavejo komedijos motyvus "Lai kas myli". Spalio revoliucijos šventei (lapkričio mėn.) ruošiamasi pastatyti J. Juzeliūno operą, parašytą pagal J. Marcinkevičiaus poemą "Kraujas ir pelėnai" ir E. Balsio operą pagal J. Grušo antiamerikinę dramą "Markas Vidinas". Pagal Balsį, šiuo metu Lietuvoje dirba 46 kompozitoriai.

V. Kasiulis. Čelistas (pastelė) iš parodos "Gallery International" patalpose Clevelande

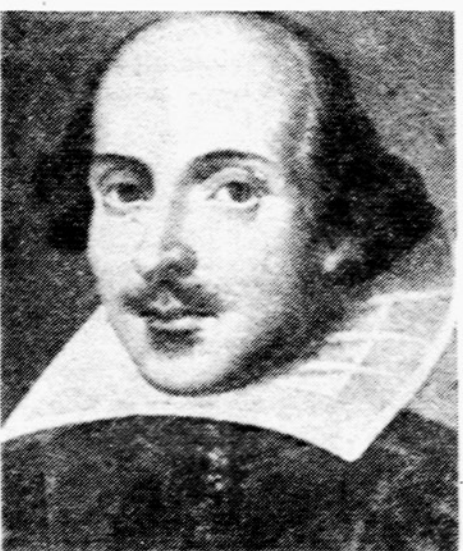
Shakespeare'o sonetai lietuviškai

JURGIS GLAUDA

SEKSPYRO SONETAI. Vertė Alfonsas Tyruolis. Išleista 1964 Donelaičio metais. Spaudė M. Morikūno spaustuvė Chicagoje. Rinkinis 176 psl., kietai įrišta, ka'na nepažymėta.

Mes šventėme 1964 metais Donelaičio metus, o pasaulis atšventė ir Shakespeare'o metus - 400 metų rašytojo gimimo sukaktį. Kaip įprasta, jubiliejiniais metais pakyla dėmesys sukaustuvininkui. Tas dėmesys didžiajam anglų dramaturgui neaplenkė ir mūsų. Knygų mėgėjus pasiekė Shakespeare'o "Hamletas" ir "Sonetai".

"Hamletas" susilaukia bene ketvirtos lietuviško vertimo. 1909

William Shakespeare

metais adv. Kazimieras Samajaskas pirmasis parodė "Hamletą" lietuviškai. 1933 "Hamletą" išvertė J. Talmantas. 1958 A. Churginas. 1964 metais. "Hamletas" pasirodė A. Nykos - Niliūno vertime.

Shakespeare'o "Sonetus" 1957 metais išvertė A. Churginas. Tik dalis 154 sonetų pasirodė tais metais okupuotos Lietuvos leidyklos išleistoje "Iš Renesanso poezijos" leidyne.

Dabar už tėvynės sienų išleistas pirmas pilnas Shakespeare'o sonetų rinkinys. Tai Alfonsas Tyruolis jų vertimas lietuvių kalbon.

Shakespeare'as plačiausiai žinomas ne kaip poetas, bet dramaturgas. Savo sonetus jis buvo parašęs anksčiau, negu savo garsiąsias dramas, dar neperėjęs per šekspyrologų įpilietintus tris jo dramaturgijos laikotarpius. Tačiau sonetai jam buvo lyg koks sentimentalus jaunystės žarų prisiminimas.

Jau būdamas garsus dramaturgas, turįs savo draugais diduomenės šulius, gerai prisikūręs finansiskai, jis sugrįžta į savo tėviškę ir čia kultivuoja savo ūkį, sodina sodą ir išleidžia atskiru leidiniu sonetus. Jis vėl nori pajusti savo jaunystės dvelkimą.

Leidinyje, kartu su jo kitomis ilgesnėmis poemomis, "Sonetai" sudarė savo atskirą vienetą. Sonetų turinyje sutilpo Shakespeare'ui būdingas žodžingumas, aforizmai, kartais pompastiškos aukštumos, dažniau gilus pažinimas meilės variantų. Keistas trejetukas - autorius, jo draugas ir mylimoji - sudaro šiaip nesurištą bendrumą "Sonetų" turinį. Sonetų forma skirtinga nuo įprastos Petrarkos formos. Paskutinis dvielis sudaro ir galutinio akordo įspūdį. Ir net tenka suabejoti, ar tik Shakespeare'o sonetas nėra savo forma įtaigesnis perteikti mintį ir ją apvainikuoti kondensuotu pabaigos dvieliu už klasišką formą.

Coleridge, garsusis Shakespeare'o populiariojas, sonetus nusako: "Šie nepaprastieji sonetai iš tikrųjų sudaro keturiolikos eilučių eilėrašius. Kaip aistra, kuri įgalina juos gimti, įvairuoja autoriaus sielą su kiekvienu atodūsiu. Juose ritmo ir metro švelnumas. Juose minties kondensuotumas. Jie yra esminga didžiojo poeto užuomazga".

Shakespeare'o gerbėjas literatas Francis Meres (1598) vadino jį "honey - tongued" ir jo sonetus "sugared". Mūsų laikais tokie atsiliepimai galėtų atrodyti perdėtai keisti, komiški. Tais laikais tai buvo kokybės atestacija.

"Jeigu mūsų kalbėtų Shakespeare'o subtiliais sakiniais, - tvirtina Meres, - jos prakalbėtų angliškai".

Alfonsas Tyruolis pateikė lietuviui skaitytojui pilną tų garsųjų sonetų rinkinį lietuviškai, greta pridėdamas neblogą komentarą ir bibliografinius duomenis. Atidžiai vengdamas barbarizmų, kurie visad paslinkis įsibrauti vertiman, stengdamasis greičiau sekti mintį, ne raišdį posakio prasmę, vertėjas davė mums tokius "Sonetus", kurie paskaitomi patraukliai, pagaliai. Vertėjas daugurį įstengė išreikšti tą pačią Shakespeare'o dvasią, kuri ataskam ba originale. Finalo dvielis, sunkiausiai išverčiamas dėl savo kondensuotumo. Bet štai mes galime palyginti:

Came there for cure, and this by that I prove,
Love's fire heats water, water cools not love.
Patyriau: meilės karštis versmės šildo,
Bet meilės karščio joks vanduo netildo. (154 psl.)

Knyga išleista kietais viršeliais, patraukli akiai bei rankai.

Br. Markaičio, SJ, kantatos "Vilniaus varpai" reikalu

VLADAS JAKUBENAS

Chicago Lietuvos operos daromas žygys: orkestruoti, atlikti ir kartu išleisti Br. Markaičio kantatą "Vilniaus varpai" yra visokeriopai teigiamas ir pagirtinas. Daromas vertingas ir, kas ypač svarbu, praktiškas įnašas į mūsų muzikos literatūrą. Br. Markaičio kantata turi visas ypatybes kūrinių, kuris gali būti dažnai naudojamas lietuviškų didesnio masto iškilmių metu. Kūrinys yra parašytas aukšto profesinio lygio technika, tiek polifonijos, tiek harmonijos srityje; jo sunkumai yra visai pakeliami geresniems mūsų chorams. Kartu gi kantatos harmonija nėra konvencionali; išlaikant paprastumą ir prieinamumą platesnėms masėms, ši harmonija daug kur skambės įdomiai ir naujai. Kūrinys savo užuomazgoje buvo skirtas atlikti didžiojoje dainų šventėje, kas vertė autoriui gerojai susivaržyti techniško sunkumo ir naujoviškumo atžvilgiu. Tačiau tai nesuvaržė Br. Markaičio kūrybinės vaizduotės, įstengusios įdomiai pasireikšti ir šiuose savanoriškai susivaržymo rėmuose.

Galima, kad gražiai išleistas kantatos "klavyras" faktiškai nėra tikras "klavyras", t. y. nėra muzikos santrauka chorui, solistams su vieno fortepijono pritarimu. Br. Markaičio kantatos originalė versija buvo parašyta pritariant fortepijonui ir vargonams; ji ir yra pateikta leidinyje. Abu šie instrumentai yra autoriaus vesti nepriklausomai, dažnai vienas kitą papildydami, bosai dažnai duodami tik vargonams, fortepijonas gi užpildo aukštesnių balsų figūraciją. Muzika daug kur yra vedama meistriskai

valdoma polifonija, kur fortepijonas bei vargonai pakaitomis kartoją tą patį motyvą vienas paskui kitą t. v. kanono būdu. Fortepijono ir vargonų kombinacija koncerto metu praktiškai yra nesunkiai sudaroma, nes didesnės koncertų salės šiuo metu turi abu šiuos instrumentus. Gero pianisto ir spalvingo vargoninko rankose tai duotų puikią simfoninio orkestro imitaciją.

Čia kantatos besimokant, ar net eventualiai ją norint statyti kuklesnėmis sąlygomis vien su fortepijonu, būtinai reikalinga turėti tikrą "klavyrą", sudarytą vien fortepijonui. Prityręs muzikas, ne vien pianistas, bet turįs teoretinio išlavimo bei partitūrų skaitymo supratimą, gali iš šio "dvigubo" klavyro per repetitijas sudaryti ir paskambinti lyg ir "bėdos santrauką"; tačiau tokių muzikų nėra daug. Dabartinis leidinio pavidalas gali sudaryti sunkumų repetitijose, ypač gi vykdant pilnas repetitijas su chorui ir solistais (atskirų balsų mokymui tai mažiau reikšminga). Nebuvimas tikro klavyro iki tam tikro laipsnio suma-

žina ir viso šio leidinio praktišką reikšmę lietuvių kolonijose. Su vienu fortepijonu šią kantatą galima surepetuoti; koncertiniams pastatymui neišvengiamai reikės darniai veikiančio ir d'namiskai išlyginto vargonų ir fortepijono ansamblio.

To viso akivaizdoje tenka apeliuoti tiek į Chicagoje lietuvių operą, tiek į patį autorį, kad jau dabar, kai yra didžiojo koncerto - minėjimo įkarštis, pasirūpintų pagaminti ir išleisti Br. Markaičio kantatos santrauką vienam fortepijonui su chorui ir solistais. Dėl muzikos polifoniškumo ir abiejų instrumentų partijų savarankiškumo šis darbas nėra taip jau lengvas; jį geriausiai galėtų atlikti pats autorius, ar kas nors kitas, autoriaus priežiūroje. Žinoma, ant-rasis atvejis reikalauja dar ir papildomų išlaidų.

Išleidus jau dabar didesnę sumą (berods, apė \$3000.00) Br. Markaičio kantatai, yra nepatogu šį šį biudžetą apskunkinti dar naujomis išlaidomis. Tačiau pačiam autoriui pagaminus fortepijono santrauką, tos išlaidos gal ir neatsodintų nepakeliamos. Kaip ten bebūtų, reikalus yra gyvas ir jį reikėtų realizuoti dabar. Vykdant didelį ir naudingą darbą, reikalinga ji padaryti ne tik meniskai vertingą, bet ir visokeriopai praktišką.

Kuo širdis perpildyta, tai veidu ir žodžiais išreiškia.

— Vaizgantas

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI) Sav. DAN LIUTIKAS
TARŠYMAS yra mūsų SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBOS • GREITAS patarnavimas • GARANTUOJAMA • KREDITAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

4½% 5%
current dividend on investment bonus
4½% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
Už 1 metų investavimo bonus mokama 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmadi., Antradi., Penkt. ir Šeštadi. 9 v. r. - 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. - 8 v. v.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadi., ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmdieniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. p. p.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
FEBRUARY - VASARIO 11, 12, 13 D. D.
PARK & TILFORD CALIFORNIA
BRANDY Fifth \$3.29
CHANTRE V.X.O.P. IMPORTED GERMAN BRANDY Fifth \$4.89
CRUSADERS 10 Year Old PORTUGAL BRANDY Fifth \$3.39
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U. S. P. Fifth \$4.89
BUTON IMPORTED DRY or SWEET VERMOUTH 30 oz. Bottle \$1.29
MATHEUS & MULLER IMPORTED GERMAN CHAMPAGNE Fifth \$3.89
ST. RAPHAEL IMPORTED APERITIF WINE Fifth \$1.98
ORIGINAL BAERENFANG BEARTRAP GERMAN LIQUEUR Fifth \$5.98
MILLER HIGH LIFE BEER Case of 12-12 oz. Throw Away Bottles \$1.79
BLATZ BEER Case of 24-12 oz. Throw Away Bottles Case \$3.19

La vie en rose

Zigmās Umbražinas

Ilgoką laiką neįsijaušitai kaip kokią nešulį ant nugaros. Mintyse visa tai sugrįžta ir vėl nutolsta, bet visada dvasioje pasilieka, kaip tas paveikslas, gal ir negražus ir neįdomus, bet visada akyse.

Kai Švedijos Mokslų akademija literatūros Nobelio premiją paskyrė Jean - Paul Sartre už jo raštus, anot Akademijos, ryškina "laisvės dvasią ir tiesos siekimą, padariusią toli siekiančią įtaką mūsų amžiui ir mūsų kartai", nė kiek nenustebau, kai anais tos premijos ir garbės atsisakė. To reikėjo laukti iš Jean - Paul Sartre. Be abejo, švedai tai žinojo, bet vis tiek ji pagerbė aukščiausiu civilizuoto ir kultūringo pasaulio literatūrinio įvertinimu.

Ta proga man prisimena anas pokario metas Paryžiuje, kai beveik visas literatūrinis, meninis, studentinis ir boheminis ratas sukosi apie kažką naujo, vadinamo egzistencializmu, nors dauguma tų raštų neskaitė ir visai tos filosofijos nepažino, užtat daugis žinojo Saint - Germain - des - Pres, Cafe de Flore, Deux - Magots, Vieux Colom-bier, Tabou... Ir Rue Bonaparte, ir Ecole des Beaux - Arts, ir Saint - Sulpice... Ir Jean - Paul Sartre, ir Simone de Beauvoir, ir Albert Camus...

*

Po eilės metų vėl pakeliui į Paryžių. Šį kartą iš kitos pusės: iš vakarų ir virš Atlanto. Nakties tebuvo tik pora valandų. Ir ta pati degė dusinama saulėlydžio žara, ku-

Šios apybraižos autorius prie Senos Paryžiuje. Tolumoje Notre Dame katedra.

ri tolydžio pradėjo skaidrėti ir švisti, kol pasirodė bekylanti iš vandenyno didžiulė raudona saulė, besimaudanti ūkuose ir lengvapuikiuose debesėliuose. Visame didžiulame lėktuve savotiškai džiaugsminga tyla, lyg tai pasitiktume naują pavasarį ar praregėtume naują gyvenimą. Tokias nuotaikas visada sukelia kiekvienos kelionės pradžia.

Nerimas širdyje, kai artėja Europos krantai ir su jais gražiausi mano gyvenimo metai. Nejučiomis pasakoti seniai praėjusių dienų sukuryje, o tačiau taip artimame, kad atrodo viskas buvo tik vakar...

*

Palengva vėl žingsniuojau Boulevard Saint - Michel, Boul' Mich', kaip anais laikais mes vadindavome šią bulvarą, nuolat pilną jaunų žmonių klegesio, nuoširdaus juoko ir nerūpestingumo, ir kaip jie dabar jį vadina, susirinkę iš visos Prancūzijos ir iš viso pasaulio... Žvabrus vėjas blaškosi bulvaru vėliuose medžių lapuose ir vėlyvos vasaros lietus sriautais plūsta didžiuliais kavinių langais. Vėlyvos nakties žiburai spindi raudonomis, mėlynomis ir visokiais spalvomis skalaujame bulvaro grindinyje ir iš plačiai atvertų kavinių, pigių ir brangesnių restoranų, didesnių ir labai mažų užgoželių sklinda užiančio jauno ir jau ne taip jauno gyvenimo triukšmas. Taip kaip ir anais laikais...

Barzdoti, siaurakelniai, ilgais ir trumpais plaukais, kuklūs studijozai ir dideli puošėivos... Ir merginukės, trumpučiuokės ir ilgais sijonukais, kai kurios ilgais ir stonais megstinukais, palaidais ilgais plaukais, nekaltomis, kažkur paklydusiomis akimis, ir veideliais, kaip tos jaunos paskenduolės Inconnue de la Seine, kurią tokią jauną ir tokią žavingą vieną rytą rado beplūduriuojančią Senoje... Nežinomas skulptorius lyg ir "jamžino" ją paprastame darbelyje, kurio nesuskaitomas kopijas turistai išsiveža į tolimus namus. Kažin — ar jie galis iš jos paskenduolės, ar lyg ir sau prisimena, jog su gyvenimu ir jo eiga niekas jokios sutarties nėra pasirašęs... Ir vis dėlto šita, audringa vėlyvos vasaros naktis siūbuoja visu gyvenimu ant Boul' Mich', tik dar nerūpestingiau, lyg Sartre žodžiai, kad žmogus pirmiausia privalo atsidėti ne kam kitam, o tik sau, kad jisai begalybėje savo atsakomybių žemėje yra paliktas vienas, be jokios

Zvilgsnis į Paryžių pro Eifelio bokšto arką

pagalbos, be jokio kito siekio, kaip tik to, kurį jisai pats sau pasistato, ir jokio kito likimo, kaip tik to, kurį jisai pats sau paruošia šioje žemėje, lyg šitie Sartre žodžiai jau toli praeityje.

O, rodos, tik vakar vaikščiojau šituo pačiu bulvaru ir atrodė, jog iš čia spinduliuoja gyvenimas į visą pasaulį ir pats gyvenimas dar tik prasideda...

Ties Hotel de Cluny ir Rue des Ecoles ilgėliau stambeliu. Čia romėnų Julijonas pasistatė savo romėnišką pirtį, apie kurią sukosi ano meto beveik nežinomo Romos imperijos užkampio nedidelės gyvenvietės pasaulis. Per du tūkstančius metų iš šito užkampio išaugo miestas, pavadintas Paryžiumi, kuris per ilgus šimtmečius buvo ir tebėra šviesos miestu. Išlikę griuvėsiai ir keliuos tartum šaukiasi Francois Villon: "Kur dingo seniai praėjusių metų sniegas?"

Ne, nedingo... Viskas gyva išlikusių žodžių ir darbais. Per kartų kartas sukratus turtas negriūva kaip mūro tvirtovės. Šimtmečius ir civilizuoat pasaulį spinduliuoja Paryžius ir dabar stebina vis naujų idėjų šviestumu.

Per šimtmečius Lotynų kvartalas su kaimyniniais Faubourg Saint - Germain ir Montparnasse sudarė lyg ir intelektualinį Paryžiaus centrą. Čia prisiglaudė ir tebesiglaudžia šviesos ir meno ištroškę jaunimas, seni ir jauni artistai, literatai, poetai, filosofai, muzikai, menininkai ir kurie norėtų būti menininkais. Visokių kalbų, išvaizdų, apsirėngimų, manierų — visos didžiulės kos-

Paryžius naktį

mopolitinis pasaulis. Palengva pasakoti šitame begaliname sriautė ir savo paties sukuriamame pasaulyje...

Ir artimo supratimas palengva keičiasi. Kaip Montaigne sakė, jei nori save suprasti, turi suprasti ir pažinti savo artimą, nes kiekvienas žmogus savyje turi visos žmonijos dalelytę; pažvelkime visai atvirai patys į save ir pamatysime, kad, nežiūrint kokią karūną nešiotume, pirmoje eilėje neįsijaušitame patys savo. Pati išminties viršūnė ir yra ne kas kita, kaip dalykų ir gyvenimo supratimas tokiais, kokie jie iš tikrųjų yra, pergyventi tą, ko negalime išvengti. Mes turime išmokyti. Montaigne galvojo, kaip valdyti mūsų elgesį ir supratimą, kaip gražiai gyventi ir gražiai numirti. "Mano užsiėmimas ir menas ir yra, kaip gyventi mano gyvenimą. Leisk žmogui laisvai nusijuokti ir mes visi gyvenime taikoje", kalbėjo Montaigne. Užtai, gal būt, ir Lotynų kvartalo, gyventojai, ypač studentai, ypatingai Montaigne myli. Atsimenu, kartą atsidūriau prie Sorbonos esančio Montaigne paminklo. Žiūri ir netikiai: Montaigne pasipuošęs juoda kreida išdažyta barzda... Vėliau sužinojau, kad Montaigne jau per ilgus laikus studentų papuošiamas šviečia barzda. Žandarnai barzdą nutrina, o iš po nakties vėl naują

SSSR LITERATŪROJE NIEKO NAUJO PO CHRUSČIOVO

BEN. BABRAUSKAS

Devynioliktojo amžiaus didieji rusų rašytojai visokių muzikų prikūrė ar atvaizdavo, tačiau jų tarpe nerandame nė vieno tokio, kaip Chrusčiovas. Šis per trumpą laiką sugebėjo sugriauti mitą, 30 metų taip stropiai ir planingai kurtą viso pasaulio komunistų galvose, būtent, Stalino genialumo mitą. Vienkart sugebėjo paneigti asmenybės kulto apraiškas ir, svarbiausia, tuo pačiu metu palenkė visų rašėjų protus taip kad šie "be prievartos" po 10 ar 20 kartų savo straipsnyje pabrėžtų naują asmenybę — Chrusčiovą, kaip tatau darė neatsilikdami ir mūsiečiai Sniečkus, Korsakas, Venelova ir jų pasekėjai.

Tasai visasąjunginis muzikas Chrusčiovas, nugirdęs seną posakį, jog "kilnumas įpareigoja", įsipareigoja lankyti rašytojų susirinkimus, meno parodas ir ten pagal savo primityvų skoni ir tokį pat išsilavinimą daryti sprendimus ir duoti pamokymus sovietiniams rašytojams bei menininkams.

Sovietijoje, kur per 40 metų išaugo keli milijonai begalvių plokčių, toks muzikas jautėsi it inkstas taukuose, bet N. Yorque, kur niekas ir jo replikas nė dėmesio nekreipė, pasaulio tautų dėmesius atkreipti sovietijos vadas turėjo net batų nusimauti ir tu tuo būdu į istoriją pateko kaip istinno rusų muzik.

Nuo asmenybės į kolektyvą

Po Chrusčiovo, belaukiant naujo Chrusčiovo porą trejetą mėnesių, įvyko pažymėtinai neįauki tyla — tiek Maskvos, tiek Vilniaus laikraščiuose. Laikraščiai ir žurnalai tebeina, reikia juos prirašyti, tik nežinia, ką dabar garbinti ir ką peikti. Visi laukia įsakymų iš viršaus, o tos viršūnės, susirūpinusios savo pozicijomis, neturi laiko kam kitam.

Ir štai pagaliau partijos organas Pravda 1965. I. 9 d. redakciname straipsnyje paskelbė rašytojams ir menininkams išties kodeksą, iš kurio paaiškėjo, kad literatūroje nieko geresnio nelaukta:

"...sovietinė visuomenė laukia įkvėptųjų kūrinių apie mūsų dabartį".

Socialistinis realizmas esąs vienintelis kelias, o jo priešai — tai formalizmas, subjektyvizmas, pesimizmas, chaotiškumas, natūralizmas...

"Meninės kūrybos partiškumas ir liaudiškumas — atskiriami socialistinio realizmo meno bruožai... Mūsų menai turi būti vienodai svetimas... piešimas idiliinių paveikslų, rodančių gyvenimą tik rožiniais tonais".

Savaime aišku, kad prieš socialistinį realizmą, lygiai kaip ir prieš partiškumą, niekas nė nebando sukilti. Bet to neužtenka: būtina reikia pulsti individualizmą ir panašius kapitalistinius reiškinius:

"Kovoje už naują, komunistišką, prieš atgyvenantį individualizmą ir miesčioniškumą pasaulį sovietiniam menininkui tegali būti viena pozicija — puolamoji. Komunistinio idėjos — štai tikras kompasas, pagal kurį sovietinis menininkas patikrina ir nustato kovos smiglio kryptį ir jėgą".

Tokie partijos, to visagalinio kolektyvo, nuostatai privola, aišku, ne tik komunistams Tilvyčiai ar Mieželaičiai, bet ir nekomunistams Putinui ar Grušui. Tiesiog naivūs Kolumbijos ar Yale universitetų studentų slavistų klausimai, kuriuos šie pateikė 1964 m. gruodžio mėn. čia atsilankiusiems Maskvos komunistams rašytojams (A. Čakovskiui, Liter. Gazeta redaktoriui, ir kt.): Ar turi teisę sovietinis laikraštis kritikuoti socialistinę santvarką? Ar galima spausdinti savo kūrinius ne partijos nariams? Į tokius klausimus atsakyti nereikia nė Čakovskio... Kas iš to, kad gali būti spausdinami ir ne partijos narių raštai: visi jie turi būti, kaip matėm, puolantieji, nes kitokių nespausdin-tų.

Apie tą taikingą sambūrį

Gaila didelių valstybės vyrų, kurie greit pasidoda užliūliuoti komunistinių lankstų liežuvių. Kai viena dieną toks liežuvis pažada mus palaidoti, o kitą dieną apsisvertęs postrinau, jog taikingas komunistų sugyvenimas su kapitalizmu yra galimas, tikrieji demokra-

Piešinys Prano Gailiaus

Kristupas Anis

SEKLUMOS

Ne čia, o horizonte dangus praplyšo. Užliejo upė sekulmas, lietaus belaukiančias. Sugriuvo kurnio architektūra: rūmai ir tuneliai, tartum žmogaus gyvenimas, gyventas žemiau gyvenimo.

Aš keltininkas, kaip daugelis, iš kranto į krantą perkėlęs girtuoklio sapną, nukriausiosios asaras. Per užlietą plotą tempėsi tolstančią valtį.

Ramiai mėnulini šviečiant, upė nuostabiai plaukė. Nutraukęs grandinę, jei ne aš, tai vakaras su ja nuplauks.

JUODAS ŠYDAS

Metalo amžių be žvangėjimo ant akių užmestas juodas šydas.

Lyg sužeistas aras, skaudus žvilgsnis tūno, akių kruvinam narve. Jis spoks be ryjančios aistros, lydėdamas savo artimą, grimstantį į žemės gelmes.

Metalo amžių be žvangėjimo, kaip ir anksčiau, išveda po vieną, lyg vingiuotą kario apkaštą, per šimtmečius, mirties išmintu taku.

tai tuo liežuviu tuoj patiki.

Paskaitykite, ką partija minime oficialiniame straipsnyje sako:

"Mes neturime teisės ne trumpiausiam atsikvėpimui ideologinėje kovoje. Nėra ir negali būti taikingo sambūvio tarp idėjų žmonių raidos ir šviesios ateitį ir reakcinių idėjų, nukreiptų į praeitį, siekiančių nuginkluoti tautos jų kovoje už laisvę, taiką ir socializmą".

Ar bereikia komentarų? Viskas turi būti pajungta kovai už "socializmo" įsigalėjimą. Nesvarbu autoriaus vardas ar garbė, svarbu jo veikalas, tarnaujantis komunistinėms idėjom:

"Partija vertina literatūros ir meno meistrus visų pirma pagal jų veikalus, pagal jų kūrinius, pagal jų atsidavimą komunistinėms idėjom". Toliau:

"Menas tik tuo atveju tampa ištikimu dvasiniu partijos ir

liaudies ginklu, jeigu jis tarnauja kovai už komunistinę... jeigu jis įkvepia sovietinius žmones nelengvame, bet džiaugsmingame jų kelyje į komunistinę".

Partija ne tik kūrėjus instiguoja, bet kartu įspėja ir kritikus, kad "vertinant meno kūrinius, turinčius idėjinio pobūdžio klaidų, negali būti principinių nuolatų ir kompromisų". Ar po tokių griežtų partijos nurodymų galima tikėtis, kad kuris rašytojas, redaktorius ar leidykla drįstų paskelbti Lietuvoje ką nors priešingo?

Kone kiekvienoje to Pravdos literatūrinio kodekso pastraipoje vis iš naujo įvairiais linkniais linksniuojama "kova už didįjį komunistinio meno", "kova už komunistinį literatūros ir meno partiškumą", kuri turi atsisipindėti ir lietuvių literatūroje, kaip Chrusčiovo laikais, taip ir po Chrusčiovo.

barzda atsiranda. Taip ir pasiliko šitas pokštas kaip kokia tradicija...

Jau ilgi metai, kai Montaigne su ramia šypsena žvelgia į majestotingus rūmus, kurie sudaro Sorbonos universiteto centrą. Komopolitinėje šito garbingo universiteto studentų minioje rasime taip pat ir nemažą būrį lietuvių, kurie ilgiau ar trumpiau čia semėsi šviesos, žinių, daugelis ilgų metų darbą apvainikavo doktoratais. Prisimenu, kaip nedidelis pokario meto Paryžiaus lietuvių būrelis stebėjome Genovaitę I. Židonę, beginančią disertaciją apie mūsų didįjį Oskarą V. de L. Milašį, kaip su džiaugsmu ją sveikinome po sėkmingo tos disertacijos apgynimo. Fontainebleau kapinėse prisiglaudęs šis didis aristokratas ir džentel-

Tokiuose Paryžiaus kampeliuose pasijunti lyg būtumė senajame Vilniuje.

Jaunieji Paryžiaus gatvės muzikantai

menas dabar į mus kalba vis didėjančiu įspūdingumu, kaip vienas didžiuliu XX-jo amžiaus poetų, mistikų, filosofų. Klajodamas visuose pasaulio kampuose, jis veltui ieškojo džiaugsmo ir ramybės; palikęs istorinės Lietuvos žemės esančius protėvių kapus, tarėsi niekur jos nerasiąs. Tę liūdnei svajingai Lietuvos ežerai, tos šiaurės kalvos ir laukai, tie mėlynose toliuose nyksta miškai lydėjo Milašį per visą gyvenimą; tyros, skaisčios lyrikos poetais visa širdimi idealizavo Lietuvą. Didis džentelmenas, slėpdamasis nuo visų, plačia ranka dalina paveldėtą turtą, vaikščiodamas po Fontainebleau miškus, lesina ir globoja paukščius, myli ir brangina kiekvieną gyvybę, o protėvių žemei ir genčiai pašvenčia visą savo neramų gyvenimą ir didįjį savo kūrybą.

Kiek įkainiau nuo Sorbonos pasiekiamame Montaigne Sainte - Genevieve, aukščiausią vietą kairiajame Senos krante, kur stūkso rūsiškai didingas Pantheonas. Didžiulis klasikinis pastatas priglaudęs nemažai prancūzų didžiųjų. Jean - Jacques Rousseau, Voltaire,

Emile Zola, Victor Hugo. Bet jame Napoleonas palaidojo ir visą eilę tuolaikinių politikierių, kaip gubernatorių ir senatorių, kurių vardai mums tiek svarbūs, kiek vakarykštis sniegas. Nenuostabu, kad Goncourt Akademijos garbūs Leo Larguier mano, jog tikrai nusipelnusieji Pantheonu didžiniai turi smagaus juoko iš čia priglaustų politikierių, o toks Victor Hugo gal ir gerokai piktas... Didžiulės bronzos durys, prie kurių Victor Hugo karstas buvo iškilmingai išstatytas, dabar labai retai kada atidaromos.

Rue du Montagne Saint - Genevieve ne taip toli nuo Pantheonu anuo "egzistencializmo" metu veikė neva seniausias Paryžiaus kabaretas. Kiek jis seniausias ir kiek jis žymus, nežinau, bet jis primena man anas pokario dienas. Pastate, kuriame gyvenau, taip pat gyveno kažkoks egiptietis, savotiškas ir paslaptingas, kaip ir pritinka arabui. Jis turėjo patefoną ir visada, kai tik būdavo namuose, net ir vėlai po vidurnakčio grodavo vis tą pačią plokštelę, monotonišką, lyg ir džiaza, lyg paprasčiausių disonansų mišinį. Stebėdavauisi tokiu keistu muzikiniu skoniu Vienas draugas patarė aplankyti tą "seniausią" kabaretą, pridurdamas, kad tada suprasitės to egiptiečio muziką.

Iš tiesų — visų pasviečių boheminkai ir "egzistencialistai" plūste plūdavo į visokias rūšies užėigas, kurių dauguma tuo metu koncentravosi Lotynų kvartale ir Saint Germain - des - Pres. Beveik visos užėigos buvo primityviai įrengtos rūsiuose, kur paprastos įvairaus dydžio bačkos atstodavo kėdes ir stalus. Šimtmetinių rūsių arkadose karodavo vyno statinės, iš kurių būdavo tiesiai pilstomas vynas. Šviesos nebuvo per daugiausia. Gal gerai, nes blankioje šviesoje ir dūmose gyvenimas ir žmonės atrodė kažkaip gražiau ir įdomiau. (Bus daugiau)

NAUJI LEIDINIAI

• **Kazys Almenas, UPE I RYTUS, UPE I ŠIAURĘ.** Romanas, išleistas Lietuviškos knygos klubo dviejuose tomuose 1964 m. Pirmasis tomas 302 psl., antrasis tomas 325 psl. Apilanką piešė P. Jurkus, Kiekvienas tomas kainuoja \$3.00. Gaudama "Drauge".

Šitas lietuvišką knygą mėgstantiems skaitytojui pateikiamas dvitomis leidinyje savo puslapiuose apimtimi yra vienas iš pačių stambiausių romanų, išleisti laisvajame pasaulyje pastaraisiais pokario metais. Taipgi savo turiniu ir kitais įvairiais pobūdžiais jis išsiskiria visoje šio laikotarpio mūsų grožinėje literatūroje. Nuotykinis romano fabula skaitytoją pagauna jau pirmuosiuose puslapiuose ir laiko jį stipriai pririšusi ligi pat paskutiniojo. Abudu tomus perskaicius, romanas stipriai pasilieka atmintyje ir giliai išieskotoais veikėjų charakteriais: vienu jų tragiską raidą, kitų monumentalų stabilumą. Romano veiksmas ritasi per kelis kontinentus bei vandenynus, duodant apšviatę istorinio, geografinio bei etnografinio kolorito. Visokio amžiaus skaitytojų, o ypač jaunimo, šitokio pobūdžio romanai visada buvo labai mėgiami. Tik gaila, kad lietuvių kalboje jie vis lig šiol būdavo beveik neišimčių tik vėriniai. K. Almeno tik ką išleistas romanas yra dabar jau tikras lietuviškas produktas, kur ir pagrindiniai veikėjai yra lietuviai, savyje įkūnydami ir tam tikrą idėjinę prasmę. Šitokios apimties romano sulaukus, džiaugsimės dar didina ir toji aplinkybė, jog autorius yra atstovas pačios jauniausios mūsų rašytojų kartos, lietuvių literatūrai subrendęs jau šiame krašte, dabar plačiu romaniniu užmoju paliudijęs jos gyvastingumą.

• **THE MARIAN** savo vasario numeryje skiria daugiau vietos Lietuvos klausimams. Idėtas Lietuvos atstovo J. Kajeko straipsnis apie priespaudą okupuotoje Lietuvoje, išryškiant duodamas faktus iliustracijomis nužudytų žmonių Lietuvoje ir skurdžiomis trenčiomis liūdnoms Sibire. Dr. M. Ramūnienė, pasinaudodama savo disertacijai surinkta medžiaga, rašo apie mergaitę lietuvių dainose. Vysk. C. Sipovich, MIC, gyvenęs Romoje ir seką Vatikano suvaizdavimo planuojamas reformas, rašo apie rytų ir vakarų Bažnyčios vienybę. Bendradarbis iš Kalifornijos — A. B. Haines — pasakoja apie vieno kunigo įdomų socialinį eksperimentą tarp Peru varguomenės.

Kitas bendradarbis iš Kalifornijos — H. E. Peisson — rašo apie religinę mintį JAV darbininkijos unijoje. Ypatingai intriguojantis D. Bindokienės straipsnis — patarimas jaunoms mergaitėms, kaip pasirinkti vyrą. Edv. Aksomaitis, MIC, duoda filmų apžvalgą. Jaučiamas žurnalo vadovybės pastangos šį periodinį leidinį tobulinti. Reikšminga, kad šiame numeryje turima net apie 12 puslapių skelbimų. Jais žurnalas susidaro stiprų ekonominį pagrindą ir sekantis numeris planuojamas padidinti vėl 8 puslapiais. Žurnalą leidžia tėvai marjonai, adresas tas pats kaip "Draugo".

• **Karl Josephi, DIE KIRCHLICHE SELBSTBESTEuerung DER EVANGELISCH-LUTHERISCHEN GEMEINDE ZU KROTzingen IN LITAUEN.** Eine Untersuchung ueber ihr Entstehen, Wesen und Recht. (Evangelikų - liuteronų paraprijos savanoriškieji bažny-

J. Bagdonas / Kompozicija (aliejus)

tiniai mokesčiai Lietuvos Kretingoje.) Atspaudas iš "Jahrbuch der Albertus - Universitaet Koenigsberg/Pr." Band XV. 1964. 71 psl.

Autorius, jau miręs buv. evangelikų klebonas Kretingoje, parašė šią studiją dar Lietuvoje, remdamasis savo klebonijoje išlikusia archyvine medžiaga iš 1802—1928 metų. Rankraštį išsaugojo autoriaus našlė, žinoma Lietuvos vokiečių rašytoja. Visi vietovardžiai rašomi slaviskose lytyse, kaip jie buvo žymimi XIX amž. carinės Rusijos aktuose. Nenurodomos lietuviškųjų vardų formos ir trūksta ryšio su dabarties gyvenimu. (rs)

LIETUVIAI MOKSLINĖJE LITERATŪROJE

CEZARIS SURDOKAS, Baltimore, Md.

Tarp praėjusių 1964 metų mokslinėje periodinėje literatūroje pastebėtų lietuviškų pavardžių mūsų spaudoje, rodos, dar nebuvo paminėti šie mokslinių darbų autoriai ir jų straipsniai.

Bene plačiausiai lietuviai reiskiasi įvairiuose biocheminiuose tyrimuose, nes lietuvių autorių daugiausia galima pastebėti kaip tik tų sričių žurnaluose. Štai praėjusių metų gegužės mėn. numeryje "The Journal of Biological Chemistry" R. S. Budrys iš Illinois technologijos instituto, chemijos departamento kaip koautorius atspausdino straipsnį: "Sorption of Hydrogen Chloride and Trifluoroacetic Acid on Poly-L-valine and Poly-L-leucine". Išnašoje žurnalo pažymėta, kad straipsnis yra dalinė santrauka Budrio darbo, įteikto minėtam institutui filosofijos daktaro laipsniui gauti.

To paties žurnalo tame pat numeryje tilpo straipsnis "Biosynthesis of Methionine in Saccharomyces Cerevisiae", kurio koautore yra **Aldona Almenas** iš biologijos ir medicinos tyrimų skyriaus, Argonne valstybinės laboratorijos (Argonne, Illinois).

Gruodžio mėn. numeryje tame pat žurnale buvo atspausdinta ketvirtoji dalis studijos "Structure of Streptococcal Cell Walls", kurio koautorium yra S. S. Barkulis iš tyrimų departamento, Ciba farmaceutinės bendrovės (Summit, N. J.).

Tarp cituojamų autorių tame žurnale buvo galima pastebėti dar ir šios lietuviškos pavardės: **J. Maurukas, S. Kairys, J. Burbai** ir **M. Vilkas**.

Žurnalo "Acta Cytologica" rugsėjo - spalio numeryje buvo atspausdintas **Jono Valaičio** straipsnis "Cytological changes of megaharyocytes in patients with Carcinoma", o spalio mėn. numeryje "The Journal of Cell Biology" tilpo straipsnis "Organized Structures in the Nucleus", kurio koautore yra **Edith Krugelis** iš Illinois universiteto, anatomijos departamento. Be to, straipsnio autoriai reiskia padėką **Irenai Kairys** už techninę pagalbą.

Liepos mėn. "Applied Microbiology" buvo atspausdintas straipsnis "Production of Fungal Mycelial Protein in Submerged Culture of Soybean".

ged Culture of Soybean". Straipsnio koautorium yra **J. J. Rackis**.

John Dainauskas su kitu bendradarbiu rugsėjo mėn. numeryje "Stain Technology" paskelbė straipsnį "Formic Acid Corrosion for the Demonstration of Pulmonary Elastic Tissue". Apie "elastic tissue" Dainauskas jau buvo rašęs "American Review of Respiratory Diseases" 1960.

Jonas Stasys Zmuidzinis iš sprausminių variklių laboratorijos Californijos technologijos instituto liepos mėn. "Annals of Physics" paskelbė studiją "High Energy Nucleon Compton Scattering". Pažymėtina, kad Zmuidzinis yra dalinė santrauka Budrio darbo, įteikto minėtam institutui filosofijos daktaro laipsniui gauti.

Leonas Kacinskas iš Kongreso bibliotekos, Washington, D. C., SIAM Review pranešimu yra iš rusų kalbos išvertęs L. S. Ponteyagin veiklą, kurio anglų kalbos pavadinimas yra toksai: "Ordinary Differential Equations". Tas pats žurnalas skelbia "Society for Industrial and Applied Mathematics" naujų na-

rių sąrašą, kuriame yra ir **Leonas Kacinskas**.

Rusiškame žurnale, kuris visas verčiamas į anglų kalbą ir vadinamas "Theory of Probability and Its Applications", buvo atspausdintas trumpas pranešimas "On Convergence of Sums of Stochastic Step Processes to a Poisson Process", kurį yra parašęs **B. Grigelionis**.

John B. Genys iš Marylando universiteto savo rašinį "Growth rates of Japanese black pines and Scotch pines in Maryland" paskelbė "Chesapeake Science" žurnale rugsėjo numeryje. Pažymėtina, kad dr. Genys yra ir to žurnalo redakcinės kolegijos narys (Associate Editor).

Iš "International Abstracts in Operation Research" rugsėjo mėnesio laidos sužinome, kad "Izvestie Akademii Nauk SSSR, Energetika i Transport" tilpo studija, kuri anglų kalba santraukoje pavadinta "Methods of Integer - linear Programming of some Nonlinear Problems in Optimal Planning" ir kurio autorium pažymėtas **I. B. Motkus**.

Tas pats žurnalas praneša, kad **Alphonse Chapanio** (John Hopkins universitetas, Baltimore, Md.) studija "On some relations between Human Engineering, Operations Research and Systems Engineering" yra išleista JV valdžios.

Vasario numeryje "The Journal of Aesthetics and Art Criticism" užtikame straipsnį, kurio autorium yra **Vytautas Kavolis**. Straipsnis pavadintas "Economic Conditions and Art Styles". Tas pats žurnalas skelbia ir "American Society for

Aesthetics" narių sąrašą, kuriame pora pavardžių yra lietuviški, tai **Fabian Gudas** iš Louisianos valst. universiteto ir **Alphonse V. Zvirblis** iš Brooklyn, N. Y.

— Bern. Brazdionis

MIELI TAUTIEČIAI!

Pasiremami ilgamečiu patyrimu ir nuolatiniiais prekybiniais ryšiais su Lietuva kviečiame per mus pasiūsti giminėms Tėvyneje tai kas ten naudingiausia ir reikalinga.

Siūlome šiuos vertingus sluntinius labai aukštos kokybės dovanų ypatingai nuspaustomis kainomis įskaitant Sov. muitą ir pasiuntimą.

LKS: Vyr. arba mot. angliško gabardino lietpalčiai: 3½ jardu angliškos vilnonės medžiagos kostiumui ir 4 jardu puikaus nepermatomo nailono suknelėi, tik už \$66.00.

Dvigubas LKS: 2 lietpalčiai, 7 jardu medž. dviems kostiumams 8 jardu nailono dviems suknelėms, tik už \$120.

P-3: 6 jardu šiltos angliškos vilnonės medžiagos dviems paltams ir 3½ jardu extra geros viln. angl. medžiagos kostiumui tik už \$75.00.

V-3: 10½ jardu labai tvirtų gražių vilnonių angl. medžiagų 3 eilutėms, tik už \$55.00.

N-4: 16 jardu keturioms suknelėms nepermatomo sunkaus pagedaujamų spalvų labai gražių raštų nailono, tik už \$45.00.

V-3 ir N-4 jungtinį siuntinį skaitome tik \$86.00 (susitaupo pasiuntimo išlaidos), ir patį vertingiausiąjį

SM siuntinį: 6 vilnonės kašmiro skarelės su gėlėmis įvairių spalvų; 6 itališko šilko elegantiškos gražių raštų skarelės ir 3 skotiškos vilnos arba orlono labai šilti susegami arba per galvą užmaunami megztiniai, tik už \$65.00.

Garantuotas ir apdraustas pristatymas per 3-4 savaites. Gavėjams nereikia nieko primokėti. Viskas įskaičiuota į nurodytas kainas.

BALTIC STORES, Ltd.

(Z. JURAŠ)

421, Hackney Rd., London, E. 2., England
Telef. SHO 8734.

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m.

Atstovai USA:

L. Venekus, 7030 So. Talman Ave., Chicago, Ill. Te. 436-0494
GAIVA, 3570 West Vernor, Detroit 16, Michigan.

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident call)
GR 6-7777 24 hour towing service

Karosierijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai.

BODY & FENDER WORK

PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629

Savininkas — MIKAS CESAS

Mūsų erdviose patalpose

turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road

Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvir. 9-9 val., antr., treč., ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

SUSTOKIT, APŽIURĖKIT —
MŪSŲ METINĮ IŠPARDAVIMĄ

STEIN TEXTILE CO.

Didelis užuolaidų skyrius, kuriame galit savo langams pasirinkti urminėmis kainomis iš tūkstančių jardu užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass". Jei jus nemokat siūti, mes jums jas pagaminsim.

PIRKŠIT NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parpino vilnonių, šilko, nylon, taffeta, aksomo, angliški medžiagų paltams ir kostiumams sluntinui artimesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

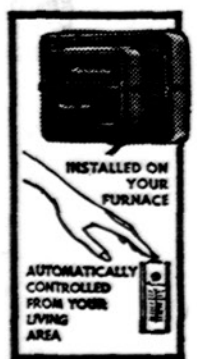
Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta. Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę. Jefferson St. Chernia's alkštėje.

TOO DRY HOME?

Humidify with
RP Aprilaire
AUTOMATIC HUMIDIFIER

GAPS HEATING & COOLING SERVICE
6641 So. Western Ave. Tel. — PR 6-6677

All winter long, bone-dry, heated air robs your family of essential moisture. This robbery can cause colds and other respiratory diseases; many other discomforts and damages. Moisture must be added. Here's how: With an Aprilaire Humidifier. Here's why: It adds just the right amount of moisture accurately, constantly, automatically. No mists, droplets, white dust. Choose the finest—the Aprilaire Humidifier.

Models for all types of heating

VANDER WAGEN

ANGLYS

SINCLAIR ALYVA

3605 West 63rd St. POrtsmouth 7-8020

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiesiems siuntiniams į USSR — PRANEŠA:

Eilėje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekės, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, ŠALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.

JŪS taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandelių, esančių SOVIETŲ SĄJUNGOJE. Kainos prieinamos.

Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:

45 West 45th Street
New York 10036, N. Y., Room 1101
Tel.: CI 5-7905.

Kultūrinė Kronika

● **Simpoziumas** bažnytinės architektūros ir bažnytinio meno temomis. Lietuvių menininkų klubas vasario mėn. 20 d. (šeštadienį) 7 v. 30 min. vakare, Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, rengia platų simpoziumą minėti problemai aptarti. Viso pašnekesio moderatoriumi sutiko būti kun. V. Bagdanavičius, MIC. Kalbėtojais pakviesti ir temą įvairiais atžvilgiais pristatys mūsų kultūrininkai: arch. Germanas nušvies, kokia yra bažnytinės architektūros ir bažnytinio meno situacija kitose tautose; arch. Kerelis užgribs ekonominį aspektą; arch. Vepštas ir Peldas išsklės, kas lietuvių pasiekta bažnytinėje architektūroje; kun. dr. Baltinis kalbės apie architektūrą ir bažnytinį meną religiniu požiūriu; dekoratyvinio meno klausimus aptars dail. Valeška, o apie diskutuojamą problemą visuomeniniu požiūriu tars žodį LB centro valdybos pirm. Jasaitis. Lietuviškoji visuomenė kviečiama šiam aktualiajam simpoziume taipgi gausiai dalyvauti.

● **Ottawos universitete** Kanadoje ruošiamą dailininko A. Tamošaičio dailės parodą. Ottawos universiteto meno klubas "Le Cercle Moréas - Cézanne" ruošia dail. Antano Tamošaičio dailės parodą kovo mėn. nuo 1 iki 13 d.

Meno klubo direktorius Pierre Desjardins, kuris taip pat dirba "National Gallery of Canada" kilnojimų parodų organizavimo skyriuje, pereiną rudens apsilanke dail. Tamošaičio parodoje ir pakvietė surengti jo meno parodą Ottawos universitete. Taip pat jis buvo nusiųs į Kingstoną pas dailininkus Tamošaičius ir smulkiai susipažino su jų darbais ir kūrybos stiliais.

Kanados sostinės Ottawos universitetas yra ypatingas dar tu, kad yra dvikalbis. Daugelis dalykų dėstoma dviem kalbomis: anglų ir prancūzų, ir studentas gali pasirinkti kuria kalba klausyti dėstomus dalykus. Iš viso čia pabrėžiama Kanados dvikalbiškumas ir du skirtingi jos kultūros pobūdžiai.

(J. V. D.)

● **Algmintas Kezys, SJ, Chicago** meno institute. Šio mūsų ryškaus nuotraukos menininko darbų paroda ateinantį pavasarį bus atidaryta Instituto "Gallery of Photography" salėje gegužės mėn. 22 — liepos mėn. 8 d. Ir ši Chicago reprezentacinė meno institucija ir amerikiečių spauda rodo daug dėmesio A. Kežio nuotraukoms. Prieš kiek laiko čionykščio dienraščio "Chicago Daily News" kultūrinis priedas "Panorama" jo nuotraukoms paskyrė ištisus puslapius, o "Chicago Tribune" dienraštis sausio 21 d. vėl atskirai Erwin Bach straipsniu įvardintu "Priest Hunts Little Corners" for His Photographic Subjects", labai šiltai įvertino A. Kežio nuotraukų meniškumą laimėjimus.

● **60 m. amž. sulaukęs poetas A. Miškinis** už "nuopelnus, vystant tarybinę lietuvių literatūrą" A. Sovieto prezidentui Vilniuje apdovanotas garbės raštu. "Tiesoje" (sausio 29, nr. 23) paskelbtas J. Kaminsko straipsnis apie poeto "keturis kūrybinius dešimtmečius". Kaminskas teigia, kad Miškinis, esą, stengėsi "taisyti buržuazinę santvarką, nors ir tikėjęs tokios santvarkos Lietuva". Daromi ir priekaištai — A. Miškinis buvo patekęs į skaudžius prieštaravimus, nes netikėjęs "brangiausia lietuvių svajone — socialistinio gyvenimo perspektyva". Esą, poetas daug galvojęs, klydęs ir klaidžiojęs (buvo visai eilė metų "nuklydęs" ir į Sibirą — E.), bet pasilikęs artimas gimtajam kraštui.

● **Minimas** vysk. A. Baranauskas. Sukakus 130 metų nuo "Anykščių šilelio" autoriaus vysk. A. Baranausko gimimo, neseniai Lietuvoje išleista R. Mikšytės knyga "Antano Baranausko kūryba". Keli Lietuvoje leidžiami laikraščiai, pvz. "Tiesa" (sausio 16, nr. 12) V. Vainago straipsnyje R. Mikšytės darbą laiko "reikšmingu indėliu" į lietuvių literatūros mokslą. Tai nieko nestebina, nes knygoje A. Baranauskas pristatytas kaip "katalikiško obskurantizmo gynėjas", carinę priespaudą smerkęs iš katalikiškų, socialistinių pozicijų. R. Mikšytės monografija teigiamai vertinama dar ir dėl to, kad čia esąs atmetas "buržuazinių literatūros istorikų požiūris" apie "Anykščių šilėlį". Pagal vertintojus, tai, girdi, ne kūrinyje apie gamtą, bet gamtos vaizdais išreikštas visuomeninis poemos turinys — protestas prieš nacionalinę ir baudžiavinę priespaudą, liaudies meilė laisvei, tiesai, grožiui, gamtai.

● **Prof. P. Galaunė 75 metai.** Sausio 25 d. Lietuvoje, Kaune gyvenęs prof. Paulius Galaunė paminėjo savo amžiaus 75 sukaktį. Pagal jo mokinį Ed. Pranciną ("Pergalė", š. m. 1 nr.), Galaunė laikytinas autoritetingiausiu lietuvių liaudies meno žinovu, tyrinėtoju ir šiuandien Lietuvoje žymiausiu muziejaus specialistu. Idomu, kad tas pats Pranciną pripažino, jog šiu dienų Lietuvoje, atsiradus naujiesiems istorikams bei teoretikams, Galaunė vis vien tebėra vienintelis šios srities mokslininkas.

Nuo 1919 m. sukurtoji Lietuvos ilgus metus dirbo muziejų srityje, suorganizavo M. K. Čiurlionio vardo dailės muziejų Kaune ir buvo jo pirmuoju vadovu. Jo dėka buvo surinkta ir išsaugota visa eilė Čiurlionio paveikslų, kurie buvo užsienyje ar Lietuvoje pas privačius asmenis. Nuo 1925 m., kaip docentas, Kauno ir vėliau Vilniaus universitetuose skaitė lietuvių meno istoriją, lietuvių liaudies meną, slavų tautų meno istoriją. 1936—44 m. Galaunė buvo Kultūros muziejaus direktorium. "Pergalėje" paskelbtame straipsnyje pastaroji veikla nutylėta. Galaunė daug nusipelnęs populiarindamas Lietuvos meną, ypač liaudies meną, užsieniuose. Nepr. Lietuvos laikmečiu, 1931 m. jis buvo surengęs lietuvių liaudies meno parodas Skandinavijos kraštuose ir Paryžiuje Trocadero muziejuje, 1938—39 m. su lietuvių liaudies menu pasirodė New Yorko pasaulinėje parodoje. Tai veikla ir nuopelnai, neįmanomi šių dienų Lietuvos sąlygose.

Galaunė yra plačiai dirbęs ir Lietuvos meno gyvenime, buvo dailės draugijų kūrėjas ir nuolatinis narys. Dirbo ir kaip grafikas, knygomis piešė iliustracijas, buvo ir vienas uoliųjų lietuviškosios knygos gražinimo skatintojų. Galaunės svarbią veiklą: "Lietuvos kryžiai" (1926), "Lietuvių liaudies menas" (1930) ir kt. Apie lietuvių liaudies meną pasirodė atskiri leidiniai bei straipsniai prancūzų ir švedų kalbomis. Taigi, patys didieji Galaunės nuopelnai siejasi su laisvosios Lietuvos laikotarpiu.

Tiesa, sovietiniu laikmečiu Galaunė paruošė medžiagą lietuvių meno knygai "Skulptūra" ir... ji neišvengė partinės kritikos. Dar vis būdamas nepaprastai

Stirbis Fuel Oils

Aliejus virtuvei ir krosnims. "Geresnė ir pigesnė alyva"
Tel. HEMlock 4-6264
PETER STIRBIS
6741 So. Maplewood Ave
Chicago, Ill. 60629

Gera nuotrauka prof. I. Končiaus naujos knygos "Zemaičių kryžiai ir koplytėlės" pristatyme vasario mėn. 7 d. B. Pakšto salėje, Chicagoje. Iš kairės į dešinę: Br. Kvilyks, prof. A. Varnas, prof. I. Končius ir R. Skipitis. Nuotrauka V. Reivyčio

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENĖ

Rekomenduotinas filmas apie Churchillį

Paskutiniomis savo gyvenimo metais, kai jo didieji darbai jau buvo nubaigti, Sir Winston Churchill gyveno pakankamai ilgai, kad pasižiūrėtų savo darbo vaisius. Jis turėjo progos pasigėrėti ir įvairiais jam skiriamais pagerbimais bei komplimentais, įvertinančiais jo ilgą bei sėkmingą karjeros atsiminimus.

Vienas tokių pagerbimų buvo dokumentinio filmo "The Finest Hours" pastatymas. Per visą savo prasmingą gyvenimą didysis politikas atsiskaitė visų jam karalienės Elzabetos II skiriamų apdovanojimų bei medalių išskyrus vieno. Tačiau šį filmą, jam dar gyvam esant pastatytą, jis pats pagyrė ir priėmė palankiai. Žymiam valstybininkui, dabar pavadintam "Simtmečio vyru", užgesus, būtų tinkama pritaikyti garsųjį Leonardo da Vinci posakį: "Kaip produktingai praleista diena atneša ramų ir laimingą miegą, taip gyvenimas, gerai panaudotas, atneša laimingą mirtį".

"The Finest Hours" pastatytas pagal paties Churchillio pasakojimus — jo II Pasaulinio karo atsiminimus. Rodomos nuotraukos ir iš jo vaikystės, beveik dviejų valandų ilgio filmas pastatytas Jack Le Vien, kuris taipgi pastatė televizijos serijas "The Valiant Years"

to darbštumo, sukurtoji Lietuvos yra paruošęs eilę veiklų ir tik klausimas, kada jie bus atspausdinti. Galaunė jau įteikė leidyklai memuarinio pobūdžio "Muziejninko novelės", baigia rašyti Lietuvos muziejų istoriją, rašo atsiminimus, pagaliau paruošė medžiagą apie Lietuvos dailę "TSRS tautų meno istorijai". (E.)

STANDARD FEDERAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Tel. — Virginia 7-1141

TURTAS — \$90,000,000.00

REZERVAI — \$8,800,000.00

Vienintėlė lietuviška bendrovė Chicagoj mokanti dividendus kas

3 mėnesius. Dabartinis dividendas 4 1/4% visoms taupmenoms.

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI

PRIEINAMOMIS SĄLYGOMS

VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro

Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Trečiadieniais nedirbama.

JUSTIN MACKIEWICH

JUSTIN MACKIEWICH, Valdybos pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.

Prezidentas

goms pasibaigus. Tai daugiausia idiliški anglų gamtos vaizdai.

Labiausiai jusmus sukėlė tie epizodai, kuriuose žiūrovas girdi paties Churchillio tariamus žodžius. Ir tada neginčytinai lieka suprantama, kad joks kitas vyras nepadarė nieko daugiau, kad išgelbėtų laisvąjį pasaulį. Jo žodžiai, tapę drąsa, humoras ir stipriųjų dvasia — visa tai, kaip ant delno, išdėstyta žiūrinčiamam.

Filmas vertas pamatyti mažam ir senam — kiekvienam, mylinčiam laisvę. Jis specialiai rekomenduojamas Padorumo legijono, o Chicago Cinema teatras pasiūlo šiam filmui net specialiai žemesnes bilietų kainas moksleiviams ir studentams.

A. a. prezidentas John F. Kennedy yra pasakęs apie Churchillį: "Joks pareiškimas ar proklamacija nebegali praturtinti jo vardo. Jau dabar Sir Winston Churchill vardas yra legenda! Ir toji legenda apie vyrą, be kurio istorijoje daug liktų blankių ir neužpildytų puslapių ir tų pačių būtų daug mažiau, apie žmogų, išdrįsęs pa-

MOVING

R. ŠERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna aprauda.
2047 W. 67 PL. WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

TAIPGI MAISTO PRODUKTAI
Licencijuota lietuvių įmonė registruota U.S. Dept. of Justice
COSMOS PARCELS EXPR. CO.
MARQUETTE GIFT PAR. SER.
2608 ir 2439 W. 69 St. Chic., Ill.
WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chic., Ill.
CA 5-1864

DIDELIS SPARDAVIMAS medžių ir kitų prekių nepaprastai papigintomis kainomis. Angl. kostiumams medžiagos kainavo \$18, dabar tik \$14, 100% viln. medžiagos kainavo \$14, dabar \$10.50. Medžiagos 5 kostiumams \$22.50. Naujiena! Suknelėms medžiagos — metalinis žibantis nyponas, kartu su pamušalu!

Vedėjai Edv. ir Vyt. Žukauskai

DĖMESIO!!

FIRMA

PACKAGE EXPRESS AND
TRAVEL AGENCY, Inc.

Vyr. Įstaiga 1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

Tel. IN 7-5522

Pagal susitarimą su Sovietų Sąjungos Vnešposiltoz priima užsakymus iš Amerikos gyventojų dovanom, aukštos kokybės sovietinėmis prekėmis, kurios bus įteiktos be jokių muitų ar kokių primokėjimų giminėms, gyvenantiems Sovietų Sąjungoje.

Didelis prekių pasirinkimas; tarp jų automobiliai, motociklai, dviračiai, televizijos aparatai, šaldytuvai, radio aparatai, siuvamos mašinos, foto aparatai, laikrodžiai, akordeonai ir t. t.

Prekių pristatymas garantuojamas per 8 iki 40 dienų, atsižvelgiant į tai, koksai daiktas dovanom parenkamas.

Reikalaukite katalogų telefonu ar raštu, kuriuos gausite nemokamai iš mūsų Vyr. Įstaigos:

Package Express & Travel Agency, Inc.

DRAUGAS, šeštadienis, 1965 m. vasario 13 d. 7

reikšti istorinėje kalboje (1946 ant Europos nuo Baltijos ligi Adm.), kad "geležinė uždanga" (jo pa rijos jūrų — skleidžiasi ekrane vi gimdytas išsireiškimas) nusileido same turtingame didingume.

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.

3240 S. HALSTED ST. Tel.: CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS
RADIO, STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS
ORO VESINTUVAI — AIR CONDITIONING

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYGOS

2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOWnhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYGOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESI OG NUO

M. R. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23 rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE, CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. Draugą.

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

NAUJAS RELIGINIS SĄJŪDIS UNIVERSITETE

NIJOLĖ SEMĖNAITĖ

Wisconsinso universiteto rajone, Madisone, integracinę dalį sudaro įvairūs studentų koplyčios bei kiti religiniai centrai. Priešais biblioteką iš vienos pusės stovi puikus neogotiško stiliaus presbiterijonų studentų centras, o iš kitos — prie stilingos senosios anglių liuteronų bažnyčios prisiglaudusi Šv. Povilo katalikų koplyčia. Nors šis religinis centras yra mažiau imponuojantis, bet Šv. Povilo koplyčioje pasireiškia didžiausias judėjimas. Čia meldžiasi dauguma universiteto 4.000 katalikų studentų. Koplyčios personalo sudaro trys kunigai ir vienas diakonas, tačiau savaitės bėgyje Mišiose būna atnašaujami dešimties įvairių kunigų, studijuojančių universitete.

Naujas atnašavimo būdas

Kaip ir visose bažnyčiose, taip ir čia yra didelis skaičius studentų, kurie lanko Mišias sekmadienį, pripildydami nedidelę koplyčią sausakimais, ir mažesnis skaičius pamaldžių studentų, kurie dalyvauja aktyviai visą savaitę koplyčios religiniame gyvenime. Kad patenkintų visus, Šv. Povilo koplyčia suteikia daug įvairių patarnavimų, kaip religinio, taip ir visuomeninio pobūdžio. Tarp šių yra: Newmano draugija, teologijos paskaitos katalikams, instrukcijos nekatalikams, pre-Cana (priešvedybinių) konferencijos, baigusių studijas klubas, paskaitos, diskusijos, YCS (Young Christian Students) ir 4:45 mišios.

Visai kitaip kaip įprastinės, kasdieninės Mišios, 4:45 (kurios taip tik ir tėra vadinamos) yra kur kas daugiau, negu paprastas meldimosi būdas. Universiteto studentams, kaip ir kai kuriems Madisono gyventojams, 4:45 tapo pirmuoju patyrimu apie bendruomeninio pobūdžio Mišias.

4:45 įgyjo ypatingai aiškų charakterį keleto studentų ir kunigų dėka, kurie gilinosi į popiežiaus Pauliaus VI ir antrojo Vatikano suvažiavimo pamokymus. Visą giliai įsikaitę ir išdiskutavę, jie pirmiausia įvedė atnašavimo procesiją, po to pamokslą, vėliau muziką, kol pagaliau mišios pasiekė dabartinę formą. (Dialoginės Mišios jau anksčiau buvo Šv. Povilo koplyčios savybė, tokiu būdu nesunku buvo priimti ir šiuos naujus metodus.)

Vyno ir duonos nešimas prie altoriaus

Kai mes įžengiame į Šv. Povilo koplyčią 4:45 Mišioms, mus pasitinka ir pasveikina studentas ar studentė (vyrukas, mergaitė ar seselė, studijuojanti Madisone), tada įteikia mums giesmyną (maldaknygę) ir nurodo vietą prie nedidelio stalo priešakyje, tako viduryje. Ant staliuko stovi kielikas, vyno buteliukas ir lėkštė su nešventinta altoriaus duona. Tie, kurie nori priėti kunijos, paima altoriaus duoną ir įdeda ją į kieliką. Kartais prieš Mišias studentas prie durų prašo dviejų bendrijos narių, kad jie padėtų mūsų atstovais prie atnašavimo, nunešdami šias dovanas prie altoriaus.

Visiems užėmus savo vietas, mus pasveikina pamokslininkas, kuris, priėjęs prie saiklos, paaikškina tos dienos Mišių temą ir pakviečia visus į jos pilnai dalyvauti.

Giedojimas laike Mišių yra vedamas visą laiką kurio nors iš bendrijos narių, pakankamai drąsaus paduoti visiems toną. Tie, kurie yra gerai susipažinę su muzika, sėdi arčiausiai vedančiojo, bet tik jokių būdu ne taip, kad sudarytų chorą, nes norima, kad visi dalyvautų giedojime.

Kai kunigas įžengia į šventovę, visi atsistoja jo pasveikinimui.

Nijolė Semėnaitė Wisconsinso universitete gavo magistrės laipsnį ir kaip Taikos korpuso narę išvyko į Braziliją dėti Fortalezos universitete.

Ti giedama maldą, giesmę, ar psalmę. Kai jis pradeda Kyrie, visi atsako pilnu balsu, tokiu būdu dalyvaujant dialoge iki paskutinio Amen. Jei Mišiose pasitaiko Gloria ar Credo, tai kalbama angliškai.

Visus jungiantis džiaugsmas

Ir taip visų stovima iki pirmojo skaitymo, sėdama išklaujanti lekcijos. Tada vėl atsistoja ir giedama Aleliuja. Prieš evangeliją ar po jos išklauso mės ir pamokslas, jeigu jis yra sakomas. Vėl sustojus ir giedojimu išreiškia savo džiaugsmą, sekama, kaip kunigas ateina priimti dovanas — duonos ir vyno, atneštų jam asmenų, atstovaujančių pamaldų dalyviams.

Vėliau tęsiasi dialogas su kunigu, atskaitant į Orate Fratres ir prefaciją. Prieš kanono pabaigą atsistoja patvirtinti didžiuliu Amen mūsų sutikimą su viskuo, kas prieš tai įvyko. Stovėdami sekame kunigą, kalbantį Pater Noster. Tada, eidami kunijos, visi kartu giedame, reikėdami savo vieningumą ir džiaugsmą. Su kunigo paskutiniu palaiminimu, mes pasirošiam priimti Kristų ir Jo mokymą mūsų veiklai išoriniame gyvenime, visi kartu giedodami paskutinįją maldą.

Eucharistinės puotos svarba

Tas religinis pergyvenimas, pilnai dalyvaujant Mišiose, yra toks, kad sunku yra jį išreikšti. Kristaus žodis ir auka suteikia tokį pergyvenimą, kad viso to atpildu gali būti tik vėl tolimesnis Dievybės garbinimas.

Todėl mūsų dalyvavimas tokiose Mišiose yra begaliniai nuširdus, mes išreiškiame ir žodžiu, ir giesmės savo džiaugsmą ir meilę, drauge visi jungiamiesi į Eucharistinę puotą.

Šio pamaldų būdo rezultatai taip pat yra labai svarbūs. Studentai, kurie kadaise bėgdavo į Mišias paskutinę minutę ir palikdavo bažnyčią, išslinkdami iš jos tuoj po kunijos, dabar mieliai praleidžia nuo 45 minučių iki visos valandos laiko joje. Jie ateina anksčiau, kad pasiroštų individualiai, kad padėtų kitiems pasirošti, parenkant muziką, padedant atnašavimui daiktus ir panašiai; po Mišių jie dar pasilieka reikšti Dangui savo padėką.

Religijos reikšmė studentams

Bendrija — tai nėra tuščias žodis Šv. Povilo koplyčios studentams. Jie jaučia stiprų ryšį su tais, kurie dalyvauja jų šventėje. Tokiu būdu jie praleidžia visą laiką visi kartu, po Mišių pasikalbėdami, diskutuodami koplyčios reikalus, susirinkdami kartu vakarienei, o taip pat planuodami bendras gegužines, suėjimus, pobūvius, į kuriuos įtraukia visus koplyčios narius.

Šalia universitete einamų dalykų specialus papildomas skaitymas turi ypatingą liturginę reikšmę: supažindina su knygomis bei straipsniais, parašytais kunigų, k. a. Cook, Kueng, Longley, etc. Konstitucija apie liturgiją ir Gelineau psalmių kopija randamos kiekvieno kišenėje ar rankinuke. Paskaitos ir diskusijos, liečiančios liturgiją, yra stropiai lankomos. Kvietiniai paskaitininkais parenkami reikšmingi asmenys liturgijos atnaujinime. Ir taip gimsta naujos rūšies apaštalas.

Tikrosios Kriščiųybės suradimas

Toks rodomas didelis susidomėjimas liturginiais reikalais nelieka be pasekmės. Penkios ar šešios jaunos poros yra susitikusios ir išsilydėjusios "zakristijoje". Kur kitur nuosirdūs katalikai gali rasti sau tinkamesnių draugų ir išsirti gyventi drauge ar draugę, jei ne diskutuojant ir pergyvenant tai, kas yra mūsų gyvenimo centru.

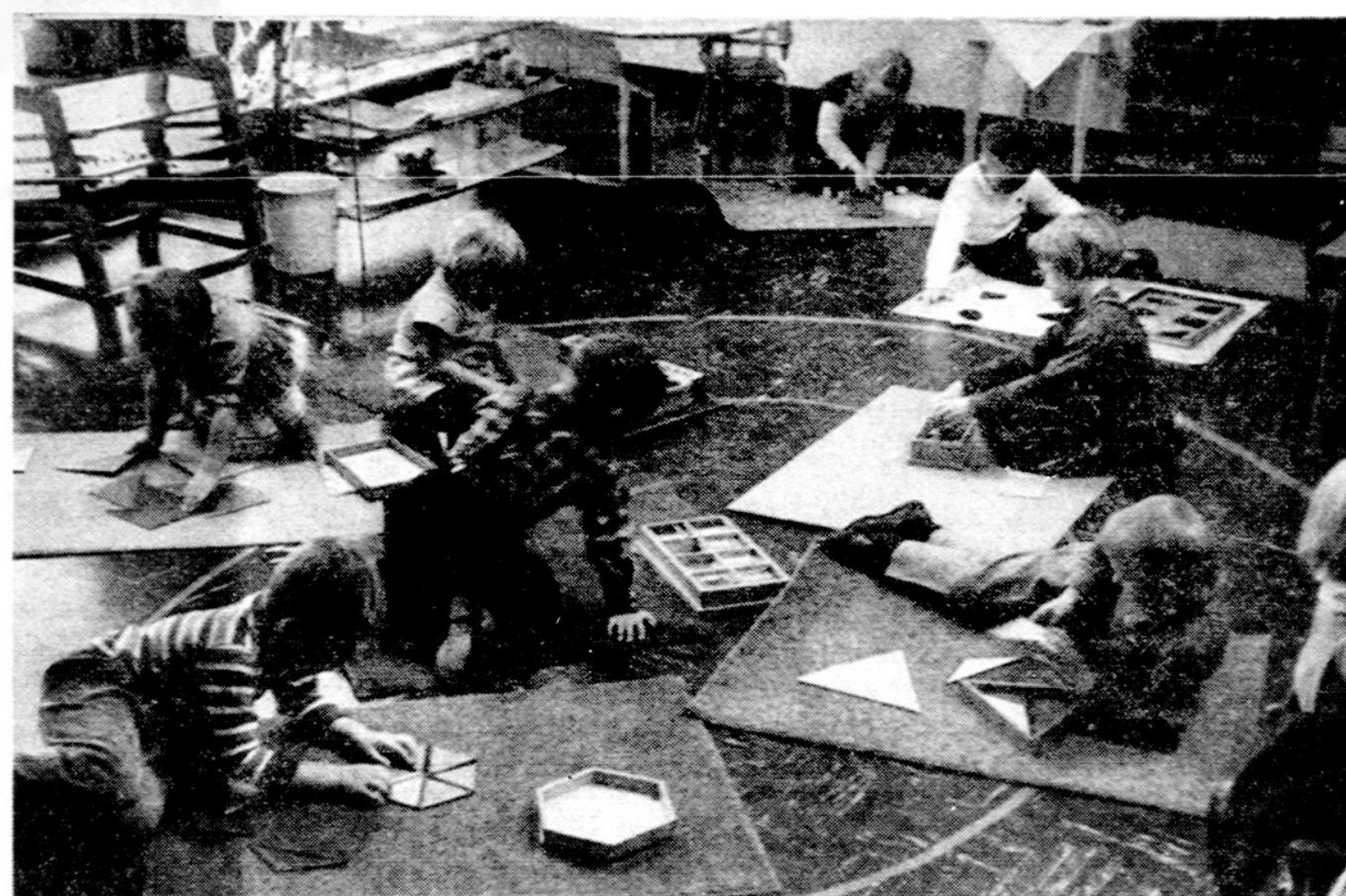
Kartą viena, besirušianti doktoratui mergaitė išsitarė: "Negalėčiau nė įsivaizduoti, kad galima būtų ištękti už ko nors kito, ne iš Šv. Povilo pastogės". Pirmosios tokios jungtųjų katalikės mergaitės ir nekatalikės vyrų, nors pastarasis kasdien dalyvavo Mišiose, įvyko per reitų metų gegužės mėnesį.

Kiti gi išreiškė savo gilų tikėjimą ir naujai atrastus įsipareigojimus bendruomenei, įsijungdami į Taikos korpusą (Peace Corps), Popiežiaus savanorius, o taip pat pasirinkdami kunigystę ar tapdami vienuolėmis.

Jei visa tai skamba skaitytoji nerealiai, tai tik galima pastebėti, kad ir pati Madisono miesto gyventojams — eiliniams stebėtojams — tai atrodo nepaprasta. Tikrumoje, tai yra neįtikėtina ir pačiam studentui ar studentei iš Šv. Povilo koplyčios, kurie dar patys negali atsipeikėti nuo įvykusio fakto, kad jie turėjo patekti į pasaulinę valdinio universiteto aplinką (amerikiečių vadinama "campus"), kad surastų tikrąją Kriščiųybės reikšmę bei jos gilesnę prasmę.

Dvi Rasutės stebi savo draugą Raimundą Dičų, dėstantį kaladėles Montessori Vaikų namuose. Visi trys yra juose auklėtiniai.

Montessori Vaikų namų auklėtiniai žaidžia. Kiekvienas ant atskiro patiesto kilimėlio taip smarkiai užsiėmęs, kad nė nepastebi fotografo. Iš kairės: Jurius Germanas, toliau Asta. Iš dešinės: Viktoras, Rasa Kaminskaitė ir kiti.

NEPAVARGSTANČIOS ŠIRDYS

Praarta Lietuvos Dukterų draugijos penkmečio vaga

Sausio 31 d. 3 val. p. p. Jaujanimo centre įvyko metinis Lietuvos Dukterų draugijos narių susirinkimas.

Jis buvo pradėtas draugijos kapeliono kun. dr. Felikso Guvinskio invokacija: "Ne mums, Viešpatie, ne mums, bet Tau tebūna garbė!"

Yra tapusi lyg ir tradicija, kad metiniams Lietuvos Dukterų dr-jos susirinkimams kviečiama vadovauti St. Semėnienė. Sekretoriai buvo paprašyta Ona Daukšienė.

Pradėdama susirinkimą, pirmininkaujanti pritaikė Lietuvos Dukterų dr-jai L. Tolstojaus žodžius: "Kaip nuo vienos žvakės užsidega kita ir ištisi jų tūkstančiai, taip viena širdis uždega kitą ir visus tūkstančius".

— "Mylėti jauną, gražų ir sveiką žmogų yra malonumas bei privilegija, bet pamilti vargšą ir paliejęs ir teikti jam globą ir meilę yra didžiavasiškumas", — priminė susirinkimo pirmininkė vienos visuomeninės spausdintą žodį.

Ji pasveikino atsilankiusią garbės pirmininkę Juzę Daužvardienę, gausų viešnių skaičių ir susirinkusias nares. Marijai Pėteraitienei perskaitys praėjo metinio susirinkimo protokolą, sekė metinės apyskaitos. Draugijos išdo apyskaitą pateikė Irena Railienė.

I. Railienė, viena draugijos steigėjų, jau ketveri metai, šalia iždininkės pareigų, pašvenčia labai daug laiko ligonių globai ir rūpestingai pasitarnauja komplikuojuose nelaimingųjų reikaluose.

Antanina Urbutienė patvirtino iždininkės pranešimą, per-

gali atsipeikėti nuo įvykusio fakto, kad jie turėjo patekti į pasaulinę valdinio universiteto aplinką (amerikiečių vadinama "campus"), kad surastų tikrąją Kriščiųybės reikšmę bei jos gilesnę prasmę.

skaitydama revizijos komisijos aktą.

Dr-jos pirmininkė dr. Alina Lomanskienė padarė išsamų pranešimą apie metinę veiklą. Du baliai, pavasarinis ir rudėninis, susilaukė didelės visuomenės paramos gausių svečių atsilankymu ir gražiai papildė dr-jos iždą. Daug kam buvo suteikta finansinė parama ir buvo sušelpę maistu, rūbais bei baldais. Be daugelio pavieniai apsilankę ligoniu, dviem ligoniam buvo teikiama globa ilgesnį laiką. Jiems narės pasitarnavo organizuotai pasikeisdamos pareigose. Tokia organizuota pagalba neapsunkina pavienių narių.

Pirmininkė dėkojo valdybos narėms už glaudų bendradarbiavimą ir linkėjo ateičiai naujai valdybai sėkmingai tęsti šalpos darbą.

Visos trys iki šiol buvusios Lietuvos Dukterų dr-jos pirmininkės, lyg gerosios laumės šviestė draugijai kilnių dorybių pavyzdžių.

Bronė Dikininė, pirmininkavusi 1961 ir antrą terminą 1963 m., davė draugijai širdį. Ji pasėjo tą meilės sėklą, kuri vėliau išaugo į didelį medį ir stipriai sujungė nares pasišventimo ir meilės ryšiu padėti ligoniams ir nelaimingiesiems.

Elzė Diminskienė, pirmininkavusi 1962 m., davė draugijai grožį. Jos pirmininkavimu metais draugija labiau ėmė pasireikšti viešumoje ir visuomenėje pripažino jos nuveiktus gražius darbus.

Dr. A. Domanskienė, 1964-tų m. pirmininkė, jauna ir energinga, davė draugijai jėgą, naują idėjų ir entuziazmo. Šalia sunkių savo profesijos pareigų, ji surado pakankamai laiko pasišvęsti aktyviai dr-jos veiklai. Jos pirmininkavimo metais buvo paruošti ir patvirtinti įstatai. Draugijos parengimai tais metais atnešė didžiausią pelną. Savo jaunatviška energija ir pasiryžimu užkurti kitas, tuo pritraukdama daug naujų narių.

Tų trijų gerų vadovių sumakaus darbo dėka, draugija drąsiai žengia į penktuosius veiklos metus.

I 1965 m. valdybą buvo išrinktos: Elena Kučiūnienė, dr. Aldona Labokienė, A. Urbutienė, Alė Tijiūnienė, Antanina Vėpšienė, Birutė Bagdanskienė, Sofija Toliušienė ir Nijolė Vengrienė. Taip pat, pasibaigus direktorių terminui, naujai buvo išrinktos: E. Diminskienė, dr. A. Domanskienė, O. Daukšienė, I. Railienė ir A. Rimienė.

Lietuvos Dukterų dr-jos pirmininkė sutiko būti E. Kučiūnienė. Dvejus metus ji uoliai dirbo kaip vicepirmininkė. Ji gavo daugiausia balsų.

Pristačius naują vadovybę, se-

kė dr. Julijos Monstavičienės paskaita. Dr. J. Monstavičienė labai įdomiai ir įtikinančiai paaikškino, kaip maistas veikia į žmogaus organizmą ir koks svarbus yra jo geras balansavimas. Jos temos pagrindu buvo: "Ilgesnis diržas — trumpesnis gyvenimas". Dr. J. Monstavičienės paskaita davė susirinkusioms daug naudingų patarimų bei žinių.

Susirinkimas užbaigtas kavute ir bendru pasiūnekūjavimu. Įstojo daugiau pustuzino naujų narių.

O. Daukšienė

Miežių nuoviros — grožio ir sveikatos paslaptis

STEFANJA STASIENE, Cleveland, Ohio

Kiekvienas žmogus nori būti sveikas, energingas, na, žinoma, ir gražiai atrodyti. Ypač mergaitės ir apskritai moterys kreipia daug dėmesio į savo išorę ir visada stengiasi gražiai bei sveikai išsilaikyti. Šiandien ir spauda bei televizija daug vietos skiria įvairiom reklamoms, kurios dažniausiai susietos su grožio bei sveikatingumo palaikymu. Tačiau ir seniausiais laikais žmogus savo grožiu domėjosi ir daug įvairių pastangų dėjo grožiui palaikyti. Sakoma, kad kunigaikštis Kestutis, pirmą kartą išvydęs Birutę, buvo labai sužavėtas jos nepaprastu grožiumu bei grožiu. Ji buvusi nepaprastai skaisaus veido. Padavime toliau sakoma, jog Birutė, būdama vaidelutė, didelę dalį savo laisvo laiko skyrė įvairių gydomųjų žolelių bei šaknelių rinkimui. Šią natūralią "kosmetiką", žinoma, ji išlaikė paslapyje.

Idomi šių laikų grožio paslaptis naudojama Anglijos karalienės Elzbiotos II. Amerikietė ek-rano bei scenos žvaigždė, "kolumnistė" Arlene Dahl lankėsi prieš porą metų Londone ir turėjo progos pasimatyti su karaliene Elzbieta II. Karalienė padarė jai nepaprastą išpuolį savo kūno išvaizda, ypač savo veido skaistumu, kaip pasakoja žurnalistė. Vėliau, besidomėdama šiuo reikalu, minėtoji žurnalistė iš vyriausios karališkosios šeimos mitybos viršininkės sužinojo ir keletą paslaptų.

Karalienė jokių specialių maisto nesinaudoja, o valgo viską, kas sveika, šviežia ir maistinga. Tik vietoje vyno karališkosios rūmų valgomajame ant stalo visuomet stovi indas su kažkokiu paslaptiną gerimu. Ir netikėtai, jog šiame inde nieko nėra paslaptingo, o tik paprastos miežių nuoviros. Indui ištuštėjus, jis vėl pripildomas šiuo nepaprastu gerimu. Ir kaip žurnalistė teigia, šis gerimas tikrai nepaprastai sveikas visai kūno sistemai ir ypač teigiamai veikia ir kūno odą. Veido oda įga-

IŠ MOTERŲ PASAULIO

* Ona Daukšienė ir Elzė Diminskienė, Lietuvos Dukterų dr-jos naujai išrinktos direktorės, taip pat buvo išrinktos korespondentėmis, informuoti spaudoje daugiau apie draugijos veiklą. Visuomenė reiškia vis didesnį susidomėjimą draugijos gražiais darbais ir pageidauja platesnės informacijos.

* Chicagos Lietuvių moterų klubas vasario 17 d., trečiadienį, švęs Vasario 16-tosios tradicinį kasmetinį minėjimą Beverly House restorane. Pagrindinę kalbą tos dienos tema pasakys klubo garbės pirmininkė Juzė Daužvardienė. Šiais metais ji bus dedikuota neseniai tragiškai žuvus Lilijai Vanagaitienei, steigėjai ir iniciatoriui to Vasario 16-tosios minėjimo klube.

Programoje — muzikinė dalyje dalyvaus Alice Stevens ansamblio dainininkės. Šio subvimo šeimininkės yra: Marija Rudienė, Adelė Kutichins (Kučinskienė), Felicija Nausėdaitė (Gilmore) ir Elena Allen (Ališauskienė).

* SLA 208 kuopa (Susivienijimo) paminėjo Vasario 16-tąją jau peritą savaitę. Dalyvavo centro valdybos narė Nora Gu-gienė. Paskaitininke buvo, Vasario 16-tosios tema kalbėjo Juzė Daužvardienė.

—
Geriausiu pasaulyje virėjų siūlo moterims vietoje acto vartoti vyną ar vermutą salotoms parūgštinti ir joms paskaninti.

na skaistumą ir gražią spalvą. Tad kodėl gi nepamėginti šio "stebuklingojo" gėrimo?!

Miežių nuoviros

Imti: ¾ puodelio smulkių miežinių kruopų, 3 kvartas verdančio vandens, 2 citrinos, 6 apelsinus, rudo cukraus pagal skonį.

Kruopas užkaisti ir pridengus virinti apie 1 val. ant labai lengvos ugnies. Paruošti citrinų ir apelsinų sūną. Išvirtas kruopas perkosti per tankų sieta. Į tą miežinių kruopų nuovirą įdėti keletą citrinų ir apelsinų žievelių, įpilti truputį cukraus ir pastatyti šaltai. Atšalus, dar kartą perkosti ir sumaišyti su citrinų bei apelsinų sūna. Laikyti šaltai.

Kuo moterys labiausiai žavisi?

Ką moterys labiausiai pastebi pas kitas moteris ir kuo jos labiausiai žavisi? Grožiu, protu, charakteriu ar kuo kitu?

Kai dr. George Gallup personalas užklauso amerikiečių moterų atstoves, kurias žymes moters jos labiausiai pastebi ir kuriomis žavisi, moterys, pasiekusios aukšto išsilavinimo, su išskirtiniais sugebėjimais ir stipraus charakterio buvo dažniausiai minimos.

Labiausiai gerbiamos bei populiarios moterys, tuo metu minimotos, buvo (sekančia eile): Eleanor Roosevelt, Jacqueline Kennedy, Helen Keller, karalienė Elzbieta. Scenos bei ekrano žvaigždės retai kada buvo minimotos arba net visai praleistos. O juk jos nuolat viešai minimos, publikai reklamuojančioje šviesioje pristatomos. Pasirodo, kad moterims įtikti ar jas paveikti bei palikti išpuolį reikia kur kas daugiau, negu gražaus veido ar visų dievinamos tuščios aktorės bedvasinio paveikslas.